

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 64. szám — 1941 március 19 szerda — Ára: 12 fillér

Esküszöm!...

Harsány hangon, ezer, meg ezer honvédtörök egyszántó kiáltással mondta az eskü szavait az országban éppen azon a napon, melyet több mint félévszázadon keresztül nem jó szemmel néztek nálunk a hatalom urai. Március 15-ike még akkor is piros posztó volt a Monarchia idejében, amikor már behégedtek a sebek és innen, vagy túl az unokák nyújtottak egymásnak kezet. Arról azonban álmodni se lehetett, hogy pont ezen a napon mondasson esküt a Monarchia ura katonáival!...

Lám, milyen idők és mekkora események terpeszkednek ezekben a napokban. Soha se tudja az ember, hogy mi, mire lesz jó. Annak idején, húsz esztendőknél előtte tele voltunk fájdalom keserűséggel és nem tudtuk élvezni végleges függetlenségünket Ausztriától, mert túl sokba került nekünk ez az elválás!...

Holtt meennyi harcot vívtunk az önálló magyar hadseregért, az önálló magyar bankért, az önálló magyar életért!...

És mindezt akkor kaptuk meg igazában, amikor a végzettel társult ellenségeink éppen azt készítették elő, hogy soha többé feltámadása ne legyen a magyarnak!...

Ma honvédségünk a világon nem számra, de minőségre az első helyen áll!...

És elértük, hogy az önálló sereg utoncái, a bevonult fiatal honvédek éppen azon a napon tegyék le az esküt, a szent, az örök, életük és vérük árát jelentő esküt, mely napon Petőfi szavalta el a Talpra magyart és az ifjúság pontokba szedte, hogy mit kíván a magyar nemzet!...

Lám, mégis csak vannak csodák, csak a csodákat ki kell várni!

Mi türelmes népe vagyunk az Uristennek!

Megértettük, ha vert, zúgolódás nélkül fogadtuk, ha csapásokkal látogatott meg és most jó szívvel mondunk hálát, valahányszor ilyen kedves ajándékokkal lep meg bennünket. Mert ezek kedves, isteni ajándékok, melyeknek egy nemzet örvend szívből és mond hálát mindennap annak, akinek köszönheti: Istennek!...

Erre gondoltunk, amikor hallottuk a honvédek zengő, éretörökre emlékeztető, egekét szántó hangját március Idusán, amint az eskü szavát mondták. Nem mondták, imádkozták, mert imádság az eskü, melynek minden szava kötelez, minden szava felelősség, minden szava a jövő előtti felelősség!

Elértük, hogy nemcsak a kiválasztottak, vagy elszigetelték ünnepe lett a magyar szabdság napja, hanem legszebb és legmaradandóbb ünnepe a magyar honvédségnek azzal, hogy ezen a napon fűzi fiait elszakíthatatlan kapcsolással a zászlókhöz, melyek alatt két dolog történhet: győzelem, vagy halál!...

Tavasz indulásakor, hasadó rügyek, pattanó bimbók idején új re-

Kezdődik a nagy csata az óceánon

A német búvárnaszádok, sőt csatahajók is eljutottak az amerikai partokig és elsüllyesztettek több angol hajót, — jelentette be Churchill

Az USA hatóságai Olaszország elhagyására szólították fel az amerikaiakat — A török válasz megérkezett Berlinbe
Montgomery amerikai követ eltávozott Budapesről
Lehetséges-e német fegyveres beavatkozás Görögországban?

A háborús krónikában legérdekesebb és legfeltűnőbb az a jelentés, mely Churchill angol miniszterelnök beszédéről szól. Churchill ugyanis bejelentette, hogy nemcsak német búvárnaszádok, hanem más német csatahajók is keltek át az Atlanti óceánon és eljutottak az amerikai partokig és el is süllyesztettek már néhány hajót. Churchill beszédében feltűnő az is, hogy a háborús erőfeszítések felsorolása közben Középkeletet is kiemelte, mely hadszínteret — úgy mond — nem szabad elhanyagolni. Kérdés, hogy Középkelet alatt érti-e Görögországot. Ha ugyanis Görögországba nagyobb számú angol csapat érkezik, úgy a német fegyveres beavatkozás aligha marad el.

LEHETSÉGES-E NÉMET FEGYVERES BEAVATKOZÁS GÖRÖGORSZÁGBAN?

A figyelem változatlanul a Balkán felé is irányul. A belgrádi »Politika« azt jelenti Berlinből, hogy a német csapatok a görög határ mentén tartózkodnak. Ez idő alatt nem történt semmiféle olyan esemény, amely arra mutatna, hogy a Birodalom valamilyen katonai akciót készítene elő, vagy pedig valamilyen ellenhatás alakult volna ki Athénben.

Berlinben megállapítják, hogy ennek ellenére magától értetődő annak a kérdésnek a felvetése, lehetséges-e a német birodalom fegyveres beavatkozása Görögországban. E kérdésre vonatkozólag azonban közvetlen választ nem lehet kapni. Amikor azt a kérdést tettük fel — írja a lap tudósítója, — hogy a német-görög viszony tekintetében történt-e változás, azt felelték: Most már nem vagyunk abban a helyzetben, hogy választ adjunk. Bár ez a felelet nem mond sokat, mégis, tekintettel a jelen pillanatra, rendkívül jellegzetesnek kell venni.

A lap római jelentése szerint az olasz fővárosban az a vélemény alakult ki, a görögök ellenállásával kapcsolatban, hogy ha ez továbbiakban angol erők segítség-

vel történik, akkor feltétlenül német beavatkozást idéz elő.

Az olasz lapok ismertették a »Dienst aus Deutschland« c. német sajtótudósítás közleményét, amely szerint az a körülmény, hogy Görögországban angol csapatok szálltak partra, módosítja Németország magatartását a görög kérdésben. Mértékadó olasz körök ehhez a német állásfoglaláshoz még nem fűztek megjegyzéseket, de az az itteni sajtókörökben igen nagy figyelmet keltett. — Ugyanakkor a Giornale d'Italia szövegei táviratot közöl, amely szerint a bolgár rádió legutóbb bemondotta, hogy Anglia ügylétszék összetűzést szeretne előidézni Németország és Görögország között.

A TÖRÖK VÁLASZ BERLINBEN

Isztanbuli jelentés szerint itteni jól informált körökben úgy tudják, hogy a török köztársasági elnök futára megérkezett Berlinbe.

Illetékes török helyen megállapítják, hogy İnönü elnök válasza nem tartalmaz semmiféle javaslatot, úgy, hogy újabb válasza nincs szükség. Hozzáteszik azt is, hogy İnönü hálafejtésnek Hitler vezérnek ama megnyugtató üzenete felett, hogy Törökországnak nem kell bonyodalmaktól tartania a német csapatoknak Bulgáriába való bevonulása miatt.

Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a Balkánon a békét meg fogják őrizni.

Egy másik isztanbuli jelentés szerint İnönü válasza azt is tartalmazza, hogy Törökország szomszédaival és a balkáni államokkal szemben békés szándékot táplál és az a kívánsága, hogy továbbra is fenntartsa a békét.

MINDEN ELLENESÉGES LÉPÉSRE HASONLÓ LÉPÉS

A római »Tribuna« berlini tudósítójának jelentése szerint német illetékes körökben hangsúlyozzák, hogy a háromhatalmi egyezményben tömörült hatalmak az Egyesült Államok minden ellenséges lépésére hasonló lépések-

kel válaszolnának. Berlinbe érkezett jelentések szerint az Egyesült Államok hadihajókat küldtek ki a Csendes óceánon fekvő angol birtokok védelmére. Ezek a hajók állítólag már meg is érkeztek az újzeeländi Aucklandba, ahonnan folytatják útjukat a Csendes óceáni támaszpontok felé. Értésületek vannak arról is, hogy Churchill a következő napokban újabb beszédet intéz Amerikához, amelyben kijelenti, hogy az Atlanti óceánon megkezdődött nagy csata a most következő 60—90 napon fog eldőlni és ha az Egyesült Államok nem engednek át sürgősen újabb hadihajókat Angliának és nem engedi meg az amerikai hajóknak, hogy árukat szállítsanak Angliába, akkor Anglia ezt a csatát igen könnyen elveszítheti.

AZ AMERIKAIÁKNAK EL KELL HAGYNIK OLASZORSZÁGOT

Római jelentés szerint az olasz Olaszországban élő amerikai állampolgárokat felszólították, hogy útlevelüket az amerikai konzulátusnál helyezték letétbe. Az USA hatóságai így akarják az Olaszországban élő amerikaiakat távozásra kényszeríteni. Az elutazó amerikai állampolgárok kötelesek amerikai hajókon elhagyni Olaszországot.

MEGSZÁLLT FRANCIA TERÜLETRŐL IS ELUTAZTATJA AZ USA ÁLLAMPOLGÁRAIT

Az Egyesült Államok nagykövetsége felszólította a megszállt Franciaországban élő amerikai állampolgárokat, hogy utazzanak el Franciaországból, útlevelüket pedig ne hosszabbítsák meg.

A MOSZKVAI TÖRÖK KÖVET TANÁCSKOZÁSA VISINSZKYVEL

Hétfőn hozták nyilvánosságra a török fővárosban, hogy Törökország moszkvai követe vasárnap hosszabb tárgyalást folytatott Visinszky helyettes külügyi népbiztossal. A tárgyalások anyagáról, ankarai politikai körök semmi felvilágosítást nem adnak.

mények szállanak az eskü egetverő hang muzsikája után minden magyar szívébe!

Új remények, melyeknek születési helye az eskütétel nagyszerű ünnepe!

És minden magyar érzi, hogy az esküszöm szó nemcsak annak kötelező, aki ott a zászlók alatti egyenruhában, rohamsisakkal a kezében, fegyverrel a vállán, jobbát ég felé emeltem mondta el az

eskü szavait, de kötelező mindenkire, aki hitte, meggyőződése szerint tagja a földnek, részese a honnak, fia a hazának, melyet egyetlen név fejez ki a legszebben az életben: Magyarország!...

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

MIT MONDOTT HULL A TITKOS ÜLÉSEN

A Német Távirati Iroda new-yorki jelentése szerint engedélyt adtak azoknak a nyilatkozatoknak közzétételére, amelyeket Hull és a kormány, valamint a véderő más tagjai a múlt héten a képviselőház pénzügyi bizottságának egyik titkos ülésén tettek. Hull ezen az ülésen felszólította az amerikai nemzetet, támogassa minden erejével azokat az országokat, amelyek szemben állanak a »hódító« támadásával. Sürgette a Roosevelttel által követelt 7 milliárd dollár megadását, utalt arra, hogy a tengereken megnövekedtek a veszélyek és Amerika nem táplálhat illúziót a veszélyek nagysága felől. Stimson hadügyminiszter pedig azzal érvelt a vitában, hogy a szükséges pénz előteremtésének előadásával költségessé tenné Dél-amerikai védelmét. Knutsen, a nemzetvédelmi bizottság elnöke közölte az ülésen, hogy az Egyesült Államok hadianyag előállítására és kijavítására 784 gyárral rendelkeznek. A szövetségi kormány egymilliárd 574 millió dollárt már kiadott 302 gyár létesítésére. Ezekben a gyárakban 12,6 milliárd értékű hadianyagot szándékoznak termelni. E gyárak közül 61-nek költségét Anglia fedezte, míg 421 építés alatt levő üzemet 393 millió dollárnyi költségét magántőkeből fedezik.

A JUGOSZLAV ÁLLAMPÉRFIAK

németországi útjának időpontját még nem állapították meg. Egyes értesülések szerint azonban lehetséges, hogy még e héten sor kerül az utazásra.

IRORSZÁG HELYZETE

Német politikai körökben rámutatnak arra, hogy De Valera ir miniszterelnök újabb többször foglalkozik a politika napi kérdéseivel. Német politikai körökben azzal magyarázzák ezt a tényt, hogy Írországra egyre növekvő nyomás nehezedik. Londonban nyilvánvalóan megkísérlik, — mondották kedden a Wilhelmstrassen, hogy olyan helyzetbe kényszerítsék Írországot, amelybe De Valera és népe nem akar jutni. De Valera határozottan azt kívánja, hogy Írország ne váljék hadszínterré és ezt német részről ellentétben Angliának a történelem folyamán tanúsított sóvárgásával mindig méltányosnak és feltétlenül érthetőnek tekintették. Azok az állítások, hogy Németország nyomást gyakorol Írországra, szándékosan összetévesztik a helyzetet, fűzték hozzá a német fővárosban. Ezek az állítások nyilván olyan körökből erednek, amelyeknek eleve az az érdekük, hogy félrevezessék a világ közvéleményét, tehát magából, Londonból, — hangoztatják Berlinben.

Algeciras, március 18. Gibraltárban felszállt egy négymotoros repülőgép. Egy vezető, egy megfigyelő és ezenkívül három tiszt szállt ki belőle. Az utasok — hír szerint — francia katonák, meg nem erősített jelentés szerint De Gaulle és szárnysegédei érkeztek Gibraltárba.

METEOR MOZGO műsora:

Szerdán, csütörtökön
csak felnőtteknek!
„Z“ a fekete lovas
I. rész.
IZGALMAS KALANDRÁDIA.

Mit mondott Churchill

Amszterdam, márc. 18. (Német TT) Churchill miniszterelnök kedden beszédet mondott a tengerentúli élő amerikaiak egyesületében. Ugyanekkor szólalt fel hivatalba lépése óta első ízben Winont, az Egyesült Államok londoni nagykövete. Churchill többek között ezeket mondotta:

— Abban a pillanatban üdvözljük körünkben Winont urat, amidőn a nagy Atlanti óceáni csata egész terjedelmében és hevességében kifejlődőben van. Nemesak német buvárnaszádok, hanem már német csatahajók is keltek át az Atlanti óceánon és eljutottak az amerikai partokig és el is süllyesztettek már néhány hajónkat, amely kíséret nélkül haladt a tengeren. Messze nyugaton a 42. hosszúsági

foknál is süllyesztettek el hajókat. Ezen a tengerparton és a szigetországokhoz vezető nyugati hajóútvonalon most heves és kérelhetetlen harc folyik, hogy ideérkezessen a lőszer- és élelmiszerszállmányok áradata, amely nélkül nem tudjuk fenntartani háborús erőfeszítéseinket sem itthon, sem Középkeleten, mert az utóbbi hadszínteret sem szabad elhanyagolnunk. Veszteségeink e pillanatban emelkednek. El fogunk azonban mindent követni, hogy megálljuk helyünket ebben a halálos megpróbáltatásban. Erőink hétről-hétre fokozódik. Eppen ezért jogosan elvárom, hogy mindenki elhiggyje nekem, amit most itt mondok: Bizunk benne, hogy mindent át fogunk vészelni. (MTT)

Erős harcok Kelet-Afrikában

Lorenzini tábornok zászlóaljai élén hősi halált halt — Berberában angol csapatok szálltak partra

Olasz hivatalos hadijelentés: A görög határon felderítő tüzérségi tevékenység volt. Repülőink bombákkal és géppuskatűzzel árasztották el ellenséges légi támaszpontokat. A német légi hederő repülői a Földközi tenger keleti részén haladó ellenséges hajóalakulatot támadott meg. Két csatahajót megtorpedóztak.

Észak-Afrikában Dzsarabunál állásainkat megközelítő ellenséges egységeket visszavertünk. Bombavetőink gépesített osztagokati üzemanyagraktárakat és ellenséges légi támaszponton levő berendezéseket találtak el. Az ellenséges gépek légi támadást intéztek Tripolisz ellen. Néhány ember megsebesült, lakóházak rongálódtak meg.

Kelet-Afrikában Keren szakaszán erős harcok folytak. Csapatunk ellen-támadása során súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek és visszavertek nagy erővel megújuló támadásokat. Olasz részről érzékeny a veszteség. Lorenzini tábornok zászlóaljai élén hősi halált halt. Vadászipilótink légi harcok során lelítették egy angol gépet. Egyik légi támaszpontunkban angol légi támadás némi kárt okozott. Egy Berbera előtt megjelent erős ellenséges hajóalakulat heves bombázás után csapatokat szállított partra.

(Berbera Brit-Szomáli kikötővárosa, melyet a múlt évben foglaltak el az olaszok.)

Német hadijelentés

A német véderőtáparacsnöktség jelenté: Egy tengeraltató hajó ellenséges hajókaravánból 5 felfegyverzett kereskedelmi hajót süllyesztett el összesen 35.300 tonna tartalommal. Az Északi tenger felett felderítés során légi erők Newcastle-tól keletre elsüllyesztettek egy 4000 tonnás hajót. 18-ára virradó éjjel a német gépek Newcastle kikötője és dokkberendezé-

sek ellen bombatámadást intéztek. Támadások érték Kelet-Szkócia kikötőit is. Az ellenség az elmúlt éjszaka az északnyugati partvidék központja ellen támadásokat intézett. A nem katonai jellegű berendezésekben támadt tüzet azonnal eloltották. Néhány lakóház beomlott, többen életüket veszítették. Dover felett repülőink a nap folyamán négy záróléggömböt löttek le.

Ezer halott, ezerháromszáz sebesült Angliában

London, március 18. (Reuter.) Az angol légügyi és belbiztonsági miniszterium jelenté: Most már részletesebb jelentések érkeztek a Mersey-medence és Clidde vidéke ellen március 13-án és 14-én éjjel végrehajtott légi támadásokról. A legújabbban érkezett jelen-

tések szerint a Mersey-medencében a légi támadások következtében kb. 500 ember meghalt és 500 megsebesült. A Clidde vidékén pedig az említett éjszakán kb. 500 ember meghalt, 800 pedig súlyosan megsebesült. (MTT)

Megható lelkes ünnep volt 22 év után az első március 15 Nagyváradon

Nagyvárad, március 17. A 22. évi megszállás után, a felszabadult Nagyváradon eddig még páratlanul álló lobogó lelkesedéssel ünnepelték meg március 15-ét. Az első, valóban teljesen szabad Március Idusa felejthetetlenül szép volt a központi városban, amelynek apraja-nagyja egyaránt, szívvel-lelkkel vette ki részét a nagy magyar nemzeti ünnepből. A házak ormára, az utcák kirakatai elé már előző nap felkerültek a magyar nemzeti lobogók és mindenki igazi bensőséges érzéssel készült a nagy napra.

Szombaton reggel a honvédekzenekar zenés ébresztővel járta be a várost. Kilenc órakor pedig valamennyi felekezet templomában ünnepi istentisztelet volt, amelyeken a katonai és polgári hatóságok képviselői és az iskolák növendékei is résztvettek. Tíz órára már úgyszólván teljesen ellepte a tömeg a Szent László-teret, ahol az országzászló előtt folyt le az ünnepély. Néhány perccel 11 óra előtt érkezett az országzászlóhoz dr. Czifra Kálmán, Bihar vármegye főispánja és dr. Hlatky Endre Nagyvárad főispánja, valamint vitéz Gothay Béla tábornok, helyőrségparancsnok és dr. Soós István polgármester. Az országzászlót tribünök vették körül a meghívottak részére.

Dél előtt 11 órakor kezdődött az ünnepség. A Nagyvárad Magyar Dalkör, a Református Kör Dalköre, a Gutenberg Dalkör és az Építőmunkások Dalköre, Andrassy Ede karnagy vezény-

létével elénekelték a Magyar Híszek-együt. Sármasz Miklós színművész nagy hatással szavalta el a Talpra magyar-t, utána vitéz dr. Keszthelyi Zoltán a Vitézi Szék biharmegyei hadnagya tartotta meg mély hazafias érzéstől átfűtött ünnepi beszédét, amelyben rámutatott arra a rendíthetetlen hitre, — amellyel minden magyar a legelső magyar ember vitéz nagybányai Horthy Miklós történelmi elhivatottsága iránt érez. Az ünnepély — mondotta csak akkor lesz teljes, ha egyetlen magyar sem lesz idegen járomban. Balogh Mária egy irreudenta verset szavalt el, utána pedig az egyesített énekkarok hazafias éneket adtak elő.

A gyönyörű lelkes ünnepet színpompás felvonulás fejezte be, amelyben résztvett a katonaság és valamennyi társadalmi egyesület.

Külön megemlékezésre méltó, hogy a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok március 15-ére kirakatversenyt rendezett, amely teljes sikerrel járt, amennyiben a kerekedők nemes versenyt fejtettek ki, hogy üzleteik kirakatait minél szebbé tegyék és valóban mindegyik szebbnél-szebbet produkált.

Ghandi titkárát letartóztatták

LONDON, március 18. A pánindiai rádió értesítése szerint Ghandi titkárát az India védelméről szóló rendelet értelmében kedden letartóztatták.

Új földművelésügyi államtitkár

A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére dr. Bárányos Károly miniszteri osztályfőnökből államtitkárrá kinevezte.

Mérnökök adatszolgáltatási kötelezettsége

Az iparügyi miniszter a hivatalos közlöny mai számában közzétett rendeletével elrendelte, hogy a magyar állam területén lakó mindazok a személyek, akik valamely mérnöki cím használatára jogosultak, a rendelkezésre meghatározott adatokat április 3-ig jelentéské be. Mindazok a bejelentésre kötelezettek, akik a kitöltendő nyilvántartási ívet legkésőbb március 22-ig a visszaesatolt keleti és erdélyi területen legkésőbb március 21-ig hivatalból nem kapták meg, sürgősen igényeljék azt a budapesti mérnöki kamarától (Budapest, V., Szalai u. 4. szám). A visszaesatolt keleti és erdélyi területek lakói az alispán és polgármestertől is igényelhetik.

Fantaszlikus terv

Róma, márc. 18. (Stefani) A »Giornale d'Italia« szerint egy — Mexiko Cityben tartózkodó — amerikai újságíró azt jelentette lapjának, a »Washington Times Herald«-nak, hogy a tengelyhatalmak Japánnal, Szovjetországgal és Spanyolországgal karöltve részletes tervet dolgoztak ki nemcsak az Egyesült Államok, hanem az Észak- és Dél-amerikai szárazföld előzönlésére is. A lap a Mexikóból származó tudósítást szemrebbenés nélkül közölte. Ez a tervben mutatkozó ellentmondásokról kitér. A terv kicsit túl termékeny agy szüleménye és Wells fantáziáját is már szinte túlszárnyalja. Mindenesetre meg kell jegyezni — folytatja a »Giornale d'Italia«, — hogy az újságíró Angliáról úgy beszél, mintha valójában már leverték volna. A tengely azonban győzelme után Európára összpontosítja erőfeszítéseit és a tengelyhatalmak győzelme esetén semmi veszély sem fenyegeti az amerikai földrészt. A kölcsön és bérbeadási törvény azt bizonyítja, hogy Roosevelttel a hidegvérű támadó politika mellett döntött.

Rövid táviratok

BELGRÁD, március 18. Ma délután hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint minden kétséget kizáróan megállapították, hogy december 22-re virradó éjszaka Susak városát angol gépek bombázták. Az angol kormány ezért a jugoszláv kormány előtt sajnálkozásának adott kifejezést és közölte, hogy az okozott kárt meg fogja téríteni. (MTT.)

Rómából jelentik: Az USA bukaresti követe feleségével és még három személyvel Milánóba érkezett, Lisszabon irányában fog tovább repülni.

RÓMA, március 18. Az olasz lapok közlik a félhivatalos magyar állásfoglalást az amerikai magyar követeléseknek a washingtoni kormány által történt zárolásáról.

Vigszínház mozgo

Ma 3, 5, 7, 9 órakor utoljára
a nagy német világfilm:

Jud Süss

Fősz: Ferdinánd Marian —
Heinrich George — Werner
Krauss.

Csak 16 éven felülieknek!

Holnaptól: Szörényi Éva és
Uray Tivadar új magyar
filmje: ELKESETT LEVEL.

Hírek Romániából

Bukarest, március 18. A romániai vállalatok elrománosítása érdekében a félhivatalos Unirea néhány nap óta azt jelenti, hogy a készülő intézkedések a romanizálást egyetemesen fogják megoldani.

A Romania Noua vasárnapi számában magaslatos cikket közöl Maniu Gyuláról. Dícséri a lap Maniu államférfiúi élelétét és megemlíti, hogy egyik öse, Man Lőrinc a törökök elleni vitézkedésért 1699-ben magyar nemes-séget kapott.

Létfenntartási és úrindex

A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a következő statisztikai adatokat közli február hóról: A nagykereskedelmi ár indexe 1929. évi árakat százallal véve egyenlőnek, február végén 111.2 volt az előző havi 109.3-mal szemben. A létfenntartási költségek indexe az 1913. évi árakat százallal véve egyenlőknek, február végén lakbérrel együtt számítva, az előző havi 118.9-cel szemben 119, lakbér nélkül számítva pedig az előző havi 129.2-vel szemben 129.3 volt.

96 egyszobás lakást építlet a város

A város törvényhatósági bizottsága kislakásos társasházak építését határozta volt el. A hat házban 96 lakás-építés kivételére meghirdetett versenytárgyalásra a következő ajánlatok érkeztek be: föld, kőműves, elhelyező munkára egy-egy lakóháza Kiss József 8339 P, Tóth András 7992 P, Erdélyi Mihály 8980 P, ifj. Kiss István 8496 P, Ábel Lajos 7701 P, Filep István 8538 P, Szilágyi József és Mezey Béla 8286 P, Marsalkó László 8264 P, Laptéglaburkolásra Tóth András 2055 P, Erdélyi Mihály 3326 P, ifj. Kiss István 3322 P, Ábel Lajos 2625 P, Filep István 2735 P, Marsalkó László 2770 P. Hat lakóháznál föld, kőműves és elhelyező munkára ajánlatot tett Erdélyi Mihály 53.749 P, ifj. Kiss István 50.979 P, Ábel Lajos 46.209 P, Filep István 51.228 P, Szilágyi József és Mezey Béla 49.718 P. Ácsmunkára Simon István egy épületre 5304 P, Nagy János 4403 P, hat épületre 25.418 P, Szendrey Sándor 4420 P, Fekete Lajos 4862 P, hatra 29.132 P, Rác Lajos 4811 P, hatra 28.866 P, Tóth Miklós 4488 P, hatra 26.928 P, Mezey Béla 3740 P, hatra 22.440 P. Asztalos, lakatos, mázó és üvegezési munkára ajánlatot tettek: Király Imre és társai 2857 (egy házra), Pongrácz Árpád 2080 P (tűzhely nélkül), Fuchs János 1851 P (tűzhely nélkül), Erdey Ferenc 2592 P, Ary Lajos 2595 P, Kálmán József 3144 P, Ábel László 1744 (tűzhely nélkül), Szilágyi Sándor 3274 P, Szaó Imre 1980 (tűzhely nélkül), Tóth Gyula a hat épületben szükséges takaréktűzhelyre 6000 pengős ajánlatot tett.

Az ajánlatot a számvevőség átszámolta, összehasonlítta és úgy terjesztik a kisgyűlés elé határozathozatal és a munka kiadása végett.

Műsoros délután a KIE-ben

A KIE vasárnapi műsoros délutánja igen jól sikerült. Zagyva Imre meglehetősen üdvözlő szavában az igazi barátságára hívta fel a jelenlévő ifjak figyelmét, melyet ő maga is a KIE-ben talált meg. Pataki Gyula „Munkások” című költeményét szavalta, majd a „Népszámlálás” című vidám jelenetet adták elő a csoport tagjai. Azután a fiúk csoportja megragadóan szép népalainkból adott elő néhányat. Majd Kovács József művészi szavallata fejezte be a műsort. A záró szavakban a csoportvezető meleg szeretettel hívta fel minden fiatalember figyelmét a KIE munkájára.

Az angol élelmezésügyi miniszter jelentése szerint az angol rádió bejelentette, hogy Angliában rövidesen adagolni fogják a sajtot.

Egy német tengeralattjáró elérte az USA felségvizeinek északi szegélyét

Washington, márc. 18. (Reuter) Sommer Welles kedden kijelentette az újságíróknak, hogy lord Halifax angol nagykövettől azt az értesítést kapta, hogy az Atlanti óceán északi részén német tengeralattjárók portyáznak.

Az újságírók kérdésére válaszolva Welles kijelentette, hogy hétfőn a késő esti órákban Halifax

közölte vele, hogy az angol haditengerészet tájékoztatta az Egyesült Államok haditengerészetét azokról az értesülésekről, melyek szerint egy német tengeralattjáró elérte az Egyesült Államok felségvizeinek északi szegélyét. Welles hozzátette: Semmi értesülése nincs arról, hogy német harci cirkálók vannak az Atlanti óceánon.

Tengeri csata vagy légitámadás

Stockholm, márc. 18. Stockholm-ba érkezett hírek szerint hétfőn a norvég határ közelében Svédország nyugati részén Stroemstad magasságában igen heves ágyuzást hallottak. Hírek szerint az ágyuzás 11 órakor kezdődött és negyed-óra hosszat tartott. Azt hiszik,

hogy az ágyudörgés Frederikstad vagy Oslo irányából jött. Nem tudják, hogy tengeri csatáról vagy légitámadásról volt-e szó. A robbanások olyan hevesek voltak, hogy a svéd tengerparti házak megremdtek.

Nagy hajókaraván indult Görögországba angol katonasággal

Belgrad, márc. 18. A Veese-kairói jelentése szerint kedden reggel nagy hajókaraván indult útnak Görögországba katonasággal

és hadianyaggal. A karaván a szokástól eltérően rendkívül gyors menetben halad. (MTI)

Montgomeri amerikai követ külön repülőgépen utazott Budapestről

Budapest, márc. 18. (MTI) John F. Montgomeri amerikai követ március 17-én délelőtt 11 órakor feleségével együtt a budaörsi repülőtérről külön repülőgépen utazott.

A távozó követ üdvözlésére a külügyminiszter képviseletében megjelent Ghyezy Jenő rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, valamint a protokoll osztály-vezetője.

Dr Olasz Vilmos a váradi Kereskedelmi és Iparkamara új főtákarát vette hivatalát

Nagyváradról jelentik: Most történt meg a nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara új főtákarának, dr. Olasz Vilmos volt debreceni kamarai titkárnak a beiktatása. A beiktatásnál megjelent dr. Kóbulcsy Károly postafőigazgató, a minisztérium megbízottja és Horváth Árpád, az Iparkamara kormánybiztosa.

Pleskó András, a váradi Iparkamara eddigi vezetésével megbízott titkár meleg közvetlenséggel üdvözölte a miniszter kiküldöttjét, Horváth Árpád kormánybiztost és az új főtákarát, Pleskó András üdvözlése után dr. Olasz Vilmos, az új főtákar hálával mondott köszönetet a megtisztelésért, amelyben a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a kinevezéssel részesítette. Majd szeretettel üdvözölte dr. Kóbulcsy Károlyt, a miniszter kiküldöttjét

és kérte az Iparkamara számára további megértő és jóindulatú támogatását. Azután Horváth Árpád kormánybiztost üdvözölte, kérte annak irányító és támogató munkáját.

Beszédeben megemlítette, hogy hosszabb időre szóló munkaprogramot nem lehet adni, de mindenkor feladatának tekinteli úgy a saját, mint munkatársai részére, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara intézményének tekintélyét, munkaképességét lelkiismeretes munkával fejlesszék. A magyar ipar és kereskedelem haladásáért és a társadalmi osztályok anyagi erejének és boldogulásának biztosításáért — minden erőt össze kell fogni — mondotta.

A hivatali átadás után Laezka Sándor titkár üdvözölte a megjelenteket és az új főtákarát és ragaszkodásáról biztosította.

Kézigránátok voltak a bírsalmás iádákban

A budapesti büntetőtörvényszék ötös tanácsa folytatta Klima József és társainak államfelforgatási bűnyűgyében a főtárgyalást. Magyar Bertalan gyári munkás, másodrendű vádlott kihallgatása során tagadta bűnösségét. Elmondotta, hogy Iván Pál és Klima József közölték vele, hogy a volt szabadesz-patosokból bajtársi egyesületet akarnak alakítani.

Az elnök erre elébe látta Magyar-nak a rendőrségen tett vallomását, amely szerint pártvédelmi célokra szervezkedtek. A vádlott azt vallotta a detektívek előtt, hogy Szálasi akar-ták kiszabadítani s ha Szálasi nem valósítja meg a hungarista párt programját és célkitűzéseit, akkor őt is elteszik a láb alól.

Magyar Bertalan visszavonta ezt a vallomását és azt állította, hogy csak bajtársi egyesületről és sportszakosztály felállításáról tárgyaltak.

— Erről eddig sem a detektívek előtt, sem a rendőrségen nem vallott — mondotta a tanácselnök —, ellenben szó volt rajokról, merthízen maga is rajparancsnok volt.

A vádlott erre kijelentette, hogy nem lehetett rajparancsnok, mert katonája nem volt. A kézigránátokkal kapcsolatban elmondotta, hogy Iván Pál egy alkalommal felkereste őt és kérte, legyen szíves segítsen neki bírsalmá-kat elszállítani. Több ládát vittek el Iván Pál lakásáról s csak útközben

tudta meg, hogy nem bírsalmák, hanem kézigránátok vannak benne.

A ládákat Magyar György lakására vitték és a konyhaszekrény tetején helyezték el.

Ezután ismertették Magyar vallomásának azt a részét, amelyben beis-merte, hogy a csoport a hungarista célok megvalósítását tűzte ki.

A gránátokra vonatkozólag a vádlott kijelentette, hogy amikor Iván át-adta a csomagokat megörzés végett, akkor kijelentette, hogy ne törődjön a gránátokkal, azoknak megvan a külön rendeltetésük.

— Azt vallotta a rendőrségen — olvasta rá az elnök —, hogy Iván Pál megfenyegette a társait: halál az árulókra — mondotta — és akinek eljár a szája, az majd úszik a Dunában.

— Lehet, hogy fenyegetett — vallotta Magyar —, de erre a részletre már nem emlékszem.

Cseh Lajost hallgatták ki ezután, ki tagadta, hogy tudott volna a gránátokról.

Ezután dr. Kiszely Alajos védő inté-zett több kérdést a vádlotthoz.

— Nem hallott-e arról, hogy repülő-gépről egy bizonyos vegyszert fognak leszállítani és ezzel altatják el Sombor-Schweinfürter lőtámaszt?

Ezen a kérdéscen a vádlott sokáig csodálkozik, majd kijelenti, hogy Bényről nem hallott.

A tárgyalást szüneteltetik.

Nagysikerű ünnepély a Dóczián

A Dóczi Leánynevelő Intézet, Volt Iskolatársak Szövetsége nagyszívesen sikerült ünnepélyt rendezett a polgári leányiskola tanulóival. Dr. Révész Im-réné ének- és zenetanár által kitű-nően betanított polgári iskolai négy osztály magyar népdalbemutatója volt a gazdag műsor első száma. Bunyitay Klára, az iskola 82. Bornemissza Anna cserkészcsapat parancsnoka nagy sikerre vitte leányait, Babay József: „Leányplác” című színdarabjának elő-adásával. A szereplők is tudásuk javát adták. A „Világszép Kata” című tánc-játékban is őszinte elragadtatással gyönyörködött a közönség, mind a táncok, mind a stílusos szép ruhák megérdemelték a sok tapsot. Ennek a számnak betanításában dr. János Gyuláné tornatanár brillírozott, a zongorakíséretet Alacs Margit látta el stílusosan. Sips Erzsébet csengőhangon előadott ének-számát ismét színdarab követte, melyet Osváth Jenőné tanárnő írt és rendezett kiváló sikerrel. A darab címe „Kalácsa Nagy Pál uraméknál”. Az ünnepély egyes számaiban a következő leányok arattak szép sikert és nyújtottak nagy-szerű alakítást.

Vitéz Sára, Dudás Zsuzsanna, Király Magda és Eva, Mester Mária, Dobi Jolán, Vilmányi Kata, Urr Klára, Mak-ranczy Mária, Molnár Ilona, Hegedűs Erzsébet, Beregszászy Magda, Molnár Ibolya, Kathy Klára, Kovács Katalin, Cseh Ilona, Szabó Erzsébet, Fogarassy Julia, Jobbágy Etelka, Szilágyi Ibolya, Engi Pirokska, Horváth Vali, Szabó I. Matkó Erzsébet, Szilágyi Magda, Kovács Margit, Dehenes Ilona, Hajnal Irma, Tóth Magda, Sebestyén Ilona, Csel-le Ida, Takács Szilvia, Asztalos Gab-riella, Mester Mária, Kiss Kata, Hégyel Izabella, Petroháy Ágnes, Szentpétery Sára, Süveges Magda, Nagy Karola, Kemecsei Magda, Kovács Pirokska, Ver-ress Jozefa, Szabó Ibolya, Fekete Anna, Molnár Ibolya, Bodor Ilona, Balogh Erzsébet, Király Eta, Oláh Kata, Balogh Erzsébet, Némethy Erzsébet, Török I. Kocsis Éva, Veress Mária, Sebestyén I. Kónya Ilona, Kaps Erzsébet, Harkányi Erzsébet, Percsényi Margit, Tóth Edit, Birinyi Klára, Cseke Ilona, Kiss Erzsébet, Csomós Irma, Birinyi Mária, Som-lyai Magda, Berecz Erzsébet, Magay M. Erdős Magda, Kolozsváry Rózsa, Kiss Eszter, Beregszászy Magda, Papp Bar-na, Ráthonyi Ida, Vilmányi Kata, Varga Irén, Gergely Ilona, Buzgó Mária, Darányi Margit, Szücs Mária, Tóth R. Baji Irén, Boros Julia, Halasi Irma, Mogyoróssy Kata, Sass Gizella, Had-házy Ilona, Varga Emma, Papp Mária, Szabó Margit és Szabó Julia.

A KIE március 15-iki ünnepélye

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület, — mint minden évben — az idén is tartal-mas műsoros ünnepély keretében ülte meg a március 15-én. Megnyitó beszé-det tartott Faragó József tag, a „Regös csoport” vezetője, meleg szavakban áldozván a március 15. emlékének. Elő-adását a „Regös-csoport” a Kossuth-nóták eléneklésével tette változatos-á és színesebbé. Majd Balási Endre egy katonatorozót nótát énekelt, kiforrott hangon, a hallgatóság zajos tetszésére.

Az énekszámok után dr. Vadász Sándor, a KIE ügyvezető elnöke emelke-dett szólásra. Magas színvonalú bes-zédeben fejtegette a szabadság egyen-lőség és testvériség gondolatát és azok jelentőségét.

Ezután ismét Balási Endre tag ének-száma következett, majd Szekeres Mi-hály tag szavalt a Sajó Sándor „Ma-gyarnak lenni” c. gyönyörű költemé-nyét, megrázó erővel, hatalmas lendü-lettel és drámai készséggel.

A lelkes ünnepély a Minusz élénk-lésével ért véget.

Hungária filmszínház.

MA IS
CHARLES BOYER
megkapó játékaival: az

Éjszaka kezdődött

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

Röpcédulák

Három nap óta szakadatlanul terjesztenek Debrecenben alapítványtámadó hírnévrontó röpcédulákat. Uccán osztogatják, falakra ragasztják, kifüggesztik, postán küldöztetik. Fittyet hánynak annak, hogy röpcédulák terjesztéséhez hatósági engedély kell. Ilyet nem kértek, ilyet nem kaptak. Ennek ellenére terjesztik rut szándékú írásműveiket.

Az eredmény egészen frappáns. Éppen fordítottja annak, mint amit az egész akció kitervelői gondoltak. Véletlenül fültanui voltunk egy jelenetnek. Postás hozza a terjesztési engedély nélküli röpcédulát a többi levelekkel. Tisztes debreceni polgár a címzett. Józán, éles gondolkodású, esendes, nyugodt beszédű. Átutja a röpiratot és megvetéssel dobja el. Csak ennyit mond:

— Kenyéririgység. Csúnya dolog az ilyesmi.

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

Színházi műsor:

Szerdán délután: Bizánc.
Szerdán este: Az ördög nem alszik.
Csütörtökön este: Kaland.
Pénteken délután: Bizánc, filléres előadás.
Pénteken délután: Bizánc, filléres Turay Ida vendégjátéka.

A színházi iroda jelenti:

Ma este közkívánatra „Az ördög nem alszik” c. pompás, szellemes Vaszary-vígjáték, a szezon kimagasló sikere kerül színre. A délutáni BIZÁNC filléres ifjúsági előadásra elővételben elfogyott minden jegy, így a színház pénteken délután ugyanezek filléres helyárrakkal ismét műsorra tűzte a legszebb magyar történelmi drámát.

Csütörtökön este Márai Sándor gyönyörű színműve, az utóbbi idők legnagyobb színpadi sikere a KALAND kerül utólagos előadásra.

Jön péntektől Turay Ida egyik legragyogóbb szerepében, a „Pezsgős vacsora” c. vígjátékban, mely a budapesti Vigaszínházban került nagy sikerrel előadásra.

Színházi kistükör:

PÁRATLANUL GAZDAG az a színházi program, amivel vitéz Bánky Róbert direktor kedveskedik a debreceni közönségnek és nyugodtan állíthatjuk, hogy a magasszínű, művészi munka, úgy áldozatkészségben, mint hatáskorban, egyedül áll a maga nemében. Turay Ida háromnapos vendégjátéka után Jávor Pál jön a „Niskavuori aszsonyok”-ban, majd március 28-tól Lázár Mária játszik három estén a „Rád bízom a feleségem”-ben. Utána visszajön Szörényi Éva, aki áprilisban eljátssza a „Négy asszonyt szeretek” legújabb Bókay-darabban Bajor Gizi négyes szerepét. Április 9-én Szalay Karola balettelje vendég szerepel a színházban, majd jön Kiss Ferenc a „Cyrano”-ban, Lehotay Árpád és Könyves Tóth Erzsé az „Ember tragédiája”-ban, végezetül pedig a színiakadémisták két előadása kerül színre a vendégjátékok során. Elménytelentő, reneszans program, minden elismerést megérdemelt érte Bánky-direktor.

MEGALAKULT Budapestben vitéz Bánky Róbert és Bánky Elemér filmvállalata, az „IRIS”-film kft. Bánky Elemér Wlascics Gyula bárót a napokban tájékoztatta a filmvállalat terveiről. Augusztusban már kezdik is forgatni az első darabot, az EMMA NÉNIT, amelynek főszerepeit Jávor, Turay, Vaszary, Somlay, Halassy Mariska, Bánky játszzák.

KABALA-KUTYA került érdekes vendégként a színházhoz a napokban. Barnaszínű, gyönyörű vadászkutya, a száma 1740. Mióta az eltelt kutya a színházhoz került, csodálatos módon mindig feltűnt mellette játszó társulat. (Igaz, hogy Szörényi Éva vendégjátéka a kabalától függetlenül is indokolja a feltűnést). A szép vadászkutyát igazolt tulajdonosa átveheti a színháznál.

A HUNGÁRIA kedden mutatta be Charles Boyer igen szép filmjét, melynek címe „Ejszaka kezdődött”. A közönség nagy tetszéssel fogadta kísértő műsorával együtt.

Három fiatal debreceni orvos az Esterházy ösztöndíjasok között

Az Esterházy Pál herceg által minden évben kiírt orvostudományi pályázatra az idén 87 fiatal orvos nyújtotta be pályázatát. A bíráló bizottság most osztotta ki húsz orvosnak az ösztöndíjakat. A húsz orvos között három fiatal debreceni orvos is szerepel: dr. Lissák

Kálmán, ifj. dr. Tankó Béla és dr. Törő Imre magántanárok. Lissák Kálmán az élettani kutatások, ifj. Tankó Béla a biokémia körében, dr. Törő Imre az anatómiai fejlődés körében fejtett ki jutalmazásra érdemes munkásságot.

Dr. Bátorfi piarista igazgató a magyar öncéluságról

A piarista gimnázium ifjúsága kegyeletes ünnepélyen emlékezett meg március idusáról. A Himnusz után Tőkés Ferenc egy Petőfi-verset szavalt különben, majd dr. Bátorfi József igazgató emelkedett színpadra.

— Ha valamely nemzetnek joga van az öncéluságra — mondotta —, akkor a magyarnak van. Mi hamarabb kezdünk öncéluságra lenni, mint a többi bennünket környező nép. Az Árpádok, a Nagy Lajosok, a Hunyadi Mátyások alatt nemcsak öncélus, de nagyhatalom volt a magyar nemzet. Moháccsal elvesztettük öncéluságunkat, nagyjaink küzdelmei, a nemzeti feljángolások mind ennek az elvesztett öncéluságnak a visszaszerzését célozzák, hiába. Az öncéluság felé jelentős lépéssel csak Trianon borzalmas árán kerülünk. Az azóta eltelt húsz esztendő alatt óriási utat jártunk be, nagyot fejlődünk. Ez azonban nem elég. Új magyar feladatok várnak reánk. Észre kell vennünk, hogy közben más szomszédaink is fejlődtek. Ezek olyan tények, amelyekkel számolnunk kell. Nemzetiségi politikánkat erre való tekintettel kell megreformálnunk. További feladatok a társadalmi válasz-

falak lebontása, a tengődő millió földhöz juttatása, elmélyült magyarságú vezetőosztály kiépítése. Hogy a meg-nagyobbodott Magyarországot meg tudjuk-e tartani, az függ attól, hogy a magyar ki tudja-e fejteni értékeit és erejét. Március 15-én esküszünk arra, hogy rabok tovább nem leszünk, de esküdünk arra, hogy kitartunk a magyar nép mellett, küzdünk, hogy a magyar élő valóság legyen és viruljon. Isten minket úgy segíljen! — fejezte be nagyhatalmú beszédét dr. Bátorfi József igazgató.

A megjelent nagyszámú közönség, amelynek sorában ott volt dr. Tihanyi Béla piarista főigazgató, nagy tetszéssel fogadta a magasszínű beszédet. A műsoron szerepelt még Tyll Attila, aki egy Reményik-verset szavalt kiforrott tudással és az intézeti ének-kar, amely Akos István tanár vezényletével népdalokat adott elő.

Az intézeti ifjúság fiatalabb kore csoportja külön emlékezett meg március 15 jelentőségéről, itt dr. Gulyás István tanár emelkedett szellemű megnyitóját Csirmaz László mondott beszédet, majd Melles Zoltán, Juhász Róbert és Jégh László szavaltak.

Március 15. az Árpád-terei egyházzszenben

Márciusi tűz fénye ragyogta be azt a szép ünnepélyt, melyet az Árpád-terei Egyházzszen Nőegylete rendezett márc. 15-én a gyülekezeti tereben.

Az ünnepély a Himnusz eléneklésével kezdődött. Az ünnepi beszédet dr. Hegyaljai Kiss Géza ismert író és költő, lelkipásztor tartotta. Lelkes beszédében meglevenitette a 93. év előtti ünnepnapot. Szinte együtt ünnepelt a hallgatóság a márciusi ifjú vezérekkel Petőfi-vel, Jókai-vel és a többi nagyokkal. A gondolatokban, képekben gazdag, lelkes beszéd hatása szállta meg a lelkeket.

A műsor következő száma az árvíz-károsultak nehéz helyzetét és a segítő kéz nemes erejét jelképezte. A színpadi díszlet egy hegyek, fenyvesek közti csendes tó képét mutatta a mintha onnan kiemelkedett volna a Jótétemény megszemélyesítője, egy ifjú leány. Részegi Tuba és elszavalt a Vörösmarty gyönyörű költeményét. „Az árvíz hajtás”-t. Lelkesen ünnepelték a bájos szereplőt. Aztán jöttek a többi szebbnél-szebb számok. Felöltött ifjak, majd kedves apró iskolások. A Rakovszky uccai iskola növendékei közül Kocsáros Évike, Kiss Elvira, Botos Ágota, Hajós Magduska és Virág Évike szerepeltek aranyos kedvességgel. Majd a csapó-uccal VIII. főosztály növendékei szavaltak s adtak elő hazafias dalokat. Különösen kitűnt közülik Bereczki Gyula, Draveczki István és Mező Imre. Ők is megkapták a hálás közönség tapsait, de ez egyúttal tanítójuknak Giday Endrénének is szólt, aki gondos kézzel neveli hazaszeretetre a jövő katonáit. Kiforrott tehetséggel, nagy sikert aratva szavalt a Vajda Gábor Reményi egyik hazafias költeményét. Aztán Sági Berta szavalt igen szépen. A műsort egy igen szép szám zárta be. A magyar ifjú leányszív finomságával, a magyar nő öntudatos büszkeségével és honleányi lelkesedésével szavalt el Papp Margó dr. Hegyaljai-Kiss Géza költő-pap „Márciusi tűz” c. költeményét. A költő honszerelmének tüze ég e versben Szűnni nem akaró taps ünnepelte az előadót és a költőt.

Dr. Erdélyi Mihály segédlelkész zárószavaiban idézte Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor szavait: Igen, nagyot akar Isten a magyarral. Meg-megújulnak ma is a csodák. Alig hangzott el a segélykérő szó, már meg is volt kezdve a segítés. Pillanatok alatt gyűlt össze a sok-sok adomány. Így teljezett a lelkes magyar asszonyok álma: adni hamar és minél többet.

A szép ünnepély rendezői Giday Endréné ügy. elnöknő, Soós Ferencné, id.

Harsányi Imréné, Aszalós Imréné, Seress Józsefné, Szabó Istvánné, Bernád Györgyné, Kiss Andorné, Szatmáry Mihályné, Barra Ferencné, Szénássy Jánosné, özv. Harasztli Sándorné, Pethő Jánosné, Zolnai Sándorné, Wild Ernőné, Bak Károlyné, Puskás Sándorné, Szilágyi Juliska és Öry Irénke egyenként nemeslelkű, fáradszónok magyar úrasszonyok is úrleányok.

Az Árpád-terei Nőegylet 130 pengőt küldött az Egyetemes Konvent 48.800 számú csekkjén az árvíz-károsultak részére. Csató Mária.

Futó Klára ref. tanítónő előadása a „Gönczy” Egyesületben

A Gönczy Tanító Egyesület előadás-sorozatának keretében a „Német polgárság magyar földön” címmel Futó Klára tartott értékes előadást.

Molnár János ref. igazgató-tanító, elnök hangsúlyozta bevezető szavaiban, hogy a magyar tanítónak a nemzeti lét minden problémájával foglalkozni kell. Így került most szövegére a fenti című előadás is.

— A nemzeti kérdés örök magyar probléma — mondja az előadó. — Egy hazának a polgárai vagyunk. Testvéri egyelértésben kell itt élnie mindenkinek. Hazánkban élő németiség szerepéről, fejlődéséről beszél tovább. A XVIII. század második felétől kezdve a magyarországi németiség büszkén vallja magát a német néphez tartozónak, de ugyanakkor boldogan tekint magát a magyar haza tagjának. Az 1800-as évek elején nagy beolvadási folyamat indul meg. Ez Pesten a legeredményesebb. A 40-es évektől kezdve a magyar szabadság eszméje hatja át a hazai németiséget is. Kossuth szabadságharcában az északi németiség nyíltan résztvesz. A kiegyezés után Németországból harcot indítanak a beolvadás ellen, mely annyira feszültté vált, hogy Bismarck volt kénytelen leinteni. A világháború utáni időkben a nagy német népi öntudat erős fejlődésnek indult. Ez azonban semmi esetre sem gátolhatja, sőt inkább elő kell, hogy segítse a megértést a magyarság és az itt élő németiség között.

Többek hozzájárulása után Molnár János elnök megköszönte az értékes előadást. — A következő hétfőn félőrával kezdettel Balla László ref. tanító folytatja a „Mai politikai rendszerek” című előadását.

Az Erdősi és Révai emléktáblát visszahelyezték Nagykárolyban

Nagykárolyban a kegyesrend épületének falára ünnepélyes keretek között helyezték vissza azt az emléktáblát, amelyet annakidején a Kőlesey Egyesület emelt Révai Miklós nyelvújító és Erdősi Imre, a branyiszkói hős emlékének. Az emléktáblát a románok 1922-ben eltávolították. A visszahelyezési ünnepségen Gyurácz Ferenc kegyesrendi tanár mondott beszédet.

Az ügyészségre kísérték a gránátrejtegeiket

A kispesti halálos katasztrófa ügyében megindult nyomozás során Bozókai Viktor 44 éves kispesti napibérest és Mészáros László 33 éves kifizetőt a budapesti ügyészségre kísérték. Előreláthatóan statáriális bíróság elé kerülnek.

Fé lárón lehet utazni Szegedre

Június 7—16 között a Szegedi Ipari Vásár alkalmából. A vásár vezető-ségétől nyert értesülésünk szerint az ideai szegedi vásár méreteiben felülmúlja az eddigi vásárokat, tekintve, hogy máris nagyszabású érdeklődés nyilvánul meg a vásáron kiállítani szándékozók részéről. A nagy érdeklődésre tekintettel a szegedi vásár területét az idén újra bővíteni kell s ezzel egyidejűleg nagyobb méretű építkezéseket eszközöl a vezetőség. Minden irányú érdeklődésre készséggel nyújt felvilágosítást a vásár irodája: Szeged, Horváth Mihály ucca 3. sz.

Az ipar és a kereskedelem érdeklődésének előterében áll a Budapesti Nemzetközi Vásár

Az egész világ gazdasági életére a háború ütötte rá bélyegét. A nyersanyag és a munkaerőhiány miatt mindenfelé irányított, sok vonatkozásban korlátozott termeléssel találkozunk. — Nehézséget jelentenek a forgalmi korlátozások is. Mindezek ellenére azt látjuk, hogy Európában a koratavasztól kezdődően sorra megtartják a nagy áru mintavásárokat, még pedig eddig meglepően kedvező eredménnyel. Lipesében több mint hétézer, Bécsben mintegy háromezer nagy iparvállalat sorakozott fel. Nagyon biztató jelenségnek tekinthető mindez a május másodikán megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár szempontjából. Régi tapasztalat, hogy a magyar árumintavásárt időben megelőző nagy európai vásárok eredménye erőteljes hatást gyakorol a vásárunk iránt mutatkozó érdeklődés alakulására. Ezzel magyarázható, hogy a két szomszédos vásár sikerének láttára, az ipar- és kereskedelem részéről most újabb jelentkező hullám indult meg a Budapesti Nemzetközi Vásáron való részvétel tekintetében, a már megvolt csoportok újabb jelentkezőkkel bővülnek s általában országsgazte fellángol a vásárlátogatás iránti kedv.

Különös tolvajlások a Bezerédi uccai számár körül

A debreceni rendőrséget most egy számár-ügy foglalkoztatja. Egy jámbor számárról van szó, amelyet ismeretlen tettes időnként ellop a gazdájától és aztán elereszt. A derék számár ezideig még mindig visszakerült a gazdájához, vagy hazavezették, akik ismerték, vagy pedig a bitangistállóba került és onnan váltották ki.

A kapitányságon most azt jelentette a számár tulajdonosa, Kovács Imréné, hogy ismeretlen tettes a számárját ismét el akarta lopni, de már nem volt ideje elvezetni, csak az istálló ajtaját törte fel. A rendőrségen elpanaszolta Kovácsné, hogy a számárnak nagy hasznát veszik, mert azzal hordalják fel kertészelők termékeit a piacra. A jó igavonó időnkénti eltűnése kárt okoz, mert a szállításban akadályozza.

A rendőrség megindította a nyomozást, valószínű, hogy a különös lopást bosszúból követi el valaki.

Százezerpengős család miatt letartóztattak három szövetkezeti igazgatót

Három rovtomult ember: Csányi Sándor, Gibiszer Dénes és Raska Sándor „Aranykalász Mezőgazdasági Szövetkezet» néven 1935-ben vállalkozást létesítettek. Feljelentés folytán a rendőrség nyomozást indított ellenük és megállapította, hogy hosszú idő óta visszaéléseket követnek el. Két hét alatt most harminc feljelentés érkezett be. Mindhárom súlyosan büntetett előéletűek. 452 vagon fá-

ra 66.000 pengő előleget vettek fel és az összeget saját céljakra fordították. A zavaros könyvelés miatt 40.000 pengőnek még nyomát sem találják. Az egyhónapig tartó nyomozás a hitelsértések egész sorát állapította meg. Százezer pengővel károsították meg a jóhiszemű ügyfeleiket. Mindhárom szövetkezeti igazgatót letartóztatták.

Az iparos nyugdíj megoldására érdekes javaslatot tárgyal az Ipartestület közgyűlése

Nagyjelentőségű kérdést is tárgyalt az Ipartestület vasárnap délután tartandó közgyűlése. Szalay József asztalosmester nyújtott be indítványt, amelyben olyan mozgalomnak a megindítását kéri, amely azt eredményezné, hogy azok az iparosok, akik 25 éven keresztül az OTI-ba járulékokat fizettek alkalmazottaik után, nyugdíjat kapjanak az OTI-tól. A kivételre nézve Szalay azt javasolja, hogy minden iparosra nézve külön keretben tőkésítsék az általa befizetett összeget és ennek a tőkének kamatait folyósítsák havi részletekben az öreg iparosok szá-

mára nyugdíjként.

Az indítványnak második részében pedig további kedvezményt kér az öreg iparosok számára, még pedig azt, hogy akik a fent leírt alapon nyugdíjat kapnak az OTI-tól, azokat mentesítsék a házbéradó fizetési kötelezettsége alól. Természetesen csak az ilyen nyugdíjas iparosok által használt lakás adójáról lenne szó csupán. Ennek az indoka — Szalay javaslata szerint — az, hogy a tisztviselő nyugdíjasok lakbért kapnak, az iparos nyugdíjasok lakbéradó elengedésben részesüljenek.

Ismét elnapolta a bíróság Korom Gyula és társai árdragítási ügyét

Beszámoltunk részletesen annak idején arról az árdragítási bűncseletről, melyet Korom Gyula debreceni nagyvágó és társai ellen indítottak azért, mert a vád szerint a Debrecenből Kassára, Ungvárra, Nyíregyházára, Husztra szállított fehér árut drágábban adták el, mint a megállapított hatósági ár.

A vádlottak padjára került: Korom Gyula, Minya István, Szücs István, Szabó Balázs, Balázs Gábor, ifj. Vajda Balázs, Nyizsnyik István. A vádlottak azaz védekeztek, hogy ők nem adták drágábban az árut, csak felszámították a szállítás, csomagolás költségét és az apadást is.

A bíróság előtt hivatkozott Korom Gyula arra is, hogy a katonaság részére Kassára szállított áruknál a vásárló százados, Dóczy Lajos nem emelt kifogást az ár ellen akkor, sőt ő mondotta, hogy az árkormánybiztos által jóváhagyott árakat fizetik. A kedden megtartott folytatódó tárgyaláson kihallgatták Dóczy Lajost, aki el-

mondotta, hogy ő nem volt tisztában a debreceni árrakkal, de a telefonon adott utasításban ő nem beszélt arról, hogy az árakat az árkormánybiztos jóváhagyta és azon szállíthatnak nyugodtan. Ökrös István főkönyvelő ezzel szemben azt állította, hogy Dóczy Lajos kifejezetten azt mondotta, hogy az árkormánybiztos engedélyezte az árakat, lehet szállítani. Ökrös és Dóczy tanuk szembesítés után is vallomásuk mellett maradtak meg. Öry István is Ökrös vallomását erősítette meg kihallgatása során.

A bíróság ítéletét még most sem tudott hozni az ügyben, mert a védelem részéről dr. Erdőss Imre, dr. Simon Imre, dr. Fehér védők újabb bizonyítást kértek és tanukat neveztek meg. A vád részéről dr. Telkes Béla ügyész is bizonyításkiegészítést kért és így a bíróság elnapolta a tárgyalást, melyet valószínűleg 30 napon belül megtartanak.

bátor színei maradéktalanul érvényesülnek szélesskálájú esetkezelésben. Löffler Béla kis szobrai szépek. Fából faragott Madonnája áhitatot kelt. Zsámbor István szándékosan elnagyolt vonásokkal operáló pasztelljei vegyes érzelmeket keltenek a nézőben. R. Nyíry Lili kerámiai ízlésű és bepillantást nyújtanak ennek az új művészetágnak a további lehetőségeibe. Dobándi Károly gipsz-arcú és Feld Lajos tusrajzai zárják a kiállítás gazdag anyagát.

Elfogta a rendőrség a beibróti, aki csak akkor tud lógni, ha részeg

Kétszer volt már lopás miatt a rendőrség kezén Nagy Zoltán beibróti, aki a napokban töltötte ki büntetését és kiszabadulása után azonnal lopásra adta ismét a fejét, de tetlenérték és lefogták, amikor a bezárt ajtó zárját feszegette. A rendőrségre vitték, ahol elmondotta, hogy neki az a szerencsétlensége, hogyha iszik, azonnal lopni indul, részegen pedig nem lehet eléggé óvatos és így mindig rajlavészül. Legutóbb azzal kereste kenyerét, hogy szarúból készült díszeket hordott eladni a házakhoz. A rendőrség kitiltja Nagy Zoltánt Debrecenből és büntetésének kitöltése után Tiszadadára toloncolják.

Március 22-én szombaton lesz Pataky Kálmán és Raffay Erzsi koncertje

Világot járó nagy művészeink között talán a legismertebb világszerte Pataky Kálmán. Európa legjobb Mozart-énekeseinek mondták Patakyt az Operaház Don Juan előadás után. Az egész operagyűlés fölött csillogott ez a csodálatosan szép tenorhang. Szombati műsorán Pataky két bájos Schubert-dalt, két Strauss-dalt, aztán a lemezei után már ismert eszményien szép Massenet: „Manon” és Donizetti „Bájtal” áriát és végül Liszt: „Szerelmi álmát” énekei.

Az est másik szolista a bájos, szép Raffay Erzsi, ki az operettszínpadról került az operához és mint koloratúr operai szubrett, ma egyedül áll Pesten.

Tízezer családot helyeznek el 400.000 holdon a telepítési akció során

Kétfélmillió hold föld kerül szabályozás alá — 700.000 holdat fákkal ültetnek be

Tuson Nándor egyetemi tanár a földművelésügyi miniszter megbízásából elkészítette az Alföld pusztaságainak betelepítésére és mezőgazdasági kultúrába bevonására vonatkozó terveit.

Három helyen történne telepítés szövetkezeti alapon: délen Orgován felé, Dabas tájékán és a Püspökladányig terjedő szikes pusztaságokon.

Vízirtó medencéket létesítenének, vízlevezető és öntözőcsatornákat építenének. Tízezer család he-

Autóvillamosság

mágnes, dinamó, accumulator
Réti József, Piac u. 42. sz.

Erdész Mihály és Galánffy Lajos Debrecenben ismert, elismert magyar művészek. Nagyon helyes a Zenekedvelők Körének terve, hogy ide származott művészeinket is megszólaltatja.

A Zenekedvelők Köre a IV. bérleti estjére és 40—50 százalékos kedvezményt jelentő csonka bérletek már 1.20 pengős részletre is kaphatók a Harmathy könyvkereskedésben (Piac uca 7. szám).

lyezkedhetne el négyszázezer holdon. A telepítési szabályozásra kerülő terület meghaladja a kétfélmillió holdat.

A tervezet szerint az Alföldnek jelenleg 300.000 katasztrális hold erdeje van, ehhez még 700.000 holdra van szükség, hogy gazdaságilag és klímáilag kiegyensúlyozott állapot jöjjön létre. Nem annyira összefüggő erdőterületekről van szó, mint inkább szélfogó fasorokról.

Bókay professzornak a gyermekek megmentőjének adták a kormányzói kitüntetést

A debreceni egyetem tanácsának tegnapi ülésén adták át dr. Bókay Zoltán professzornak a kormányzói kitüntetést.

Dr. Mitrovics Gyula rektor nyitotta meg a tanácsulást. Üdvözölte a megjelent professzorokat, a tanács tagjait és bejelentette, hogy Debrecen város és hajdú vármegye főispánja átiratban arról értesítette, hogy a kormányzó megengedte, hogy dr. Bókay Zoltán egyetemi nyilvános rendes tanárnak a közegészségügy terén kifejtett három évtizedes munkásságáért elismerése tudtul adassék. Amidőn ennek látható jelét a tanácsülés keretében át kívánja adni, erre meghívta a karok professzorait. Majd így folytatta:

— Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a kitüntetés alapjául szolgáló tényekre és eredményekre a mélyen tisztelt tanács és a megjelent kolléga urak figyelmét felhívjam. 1939. év nyarán, a legrettenetesebb gyermekbetegség, a Heine-Medin kór pusztított végig Debrecen és Hajdú vármegye gyermekeseregén és ünnepektől kártársunk klinikáján 245 gyermek lebegett élet-halál között, jobbik esetben egy életen át tartó bénaság, vagy a halál között esvén leg-többjére a választás. Egy emelkedett gondolkodású ember szívének minden melegeivel és az orvostudomány minden rendelkezésére álló eszközével vette fel a harcot a pusztító kórral szemben és pedig minden eddigi eredményt felülmúló sikerrel. Úgy, hogy a betegek 40 százaléka teljes gyógyulással, 45,71 százaléka erős javulással hagyta el az ágyat és csak 5,31 százalék maradt a teljes bénaság bilinesei között s nem egészen 9 százaléka vesztette életét. A szülőknek szárai kísérték áldásaikkal dr. Bókay Zoltánnak a munkáját, illő, hogy a társadalom és a kormányzat is tolmácsolója legyen a hálás elismerésnek, annnyival is inkább, mivel ünnepektől társunk három évtizede áll már a magyar közegészségügy szolgálatában, a gyermekek ezreinek adva vissza egészségét és mentve meg életét. Amidőn

kormányzó urunk legmagasabb elismerésének bizonyosságául a Signum Laudis neki átnyujtom, egész egyetemünk, Debrecen egész társadalma s minden magyar ember nevében, akik előtt szent a magyar gyermek élete és egészsége, kívánom, hogy legyen áldás élete és működése további folyamán s gyarapítsa ezentúl is egyetemünk dicsőségét.

A rektor meghatódottan válaszolt:

— A szép kitüntetésre méltán büszke lehetek, mégis vegyes érzelmeket kelt bennem. Olyan valamért jutalmaztattam meg, amiért jutalom nem, legfeljebb csak köszönet járt volna. Az, akinek az egész pályája csak örömet és gyönyörűséget hozott, akinek egész foglalkozása nem nyűg és teher, hanem olyan volt, mint más embernek a szórakozás, csak halál adhatok a Gondviselésnek, amiért olyan pályát engedett befutni számomra, amelyre kisgyermek korom óta nagy vágyakozással gondoltam.

— A szép kitüntetés »döbentette» csak arra, hogy több, mint harminc esztendeje foglalkozom a gyermekek betegségeivel. Ez figyelmeltetett arra, hogy az idő eljárt felettem.

— Igérem, hogy ezt a kitüntetést, mint egy újabb serkentést fogom tekinteni és iparkodni fogok, hogy ezt utólag kiérdemelhessem.

A tanácsülés ezután folyó ügyek tárgyalásába kezdett.

— A Bremen német gőzösön kitért tüzet sok tüzoltó és segéd-szolgálatos bevonásával hétfőn sikerült eloltani.

x NAGY LAJOS vízvezeték, gáz és központifűtés szerelési vállalat Debrecen, Battyhány u. 15. Készít, javít és szállít házi kertészeti és gazdasági vízvezetéseket és bármily rendszerű szivattyúberendezést és csatornázást, gázvezetéseket, gáztűzhelyeket és gázfűtőkályhákat, központi fűtést, gáz- és melegvíz rendszerrel, kazánok és melegvizet előállító Boylerok készítése és szerelése. Díjlanul készítik árajánlatokat!

A Kassai képzőművészek kiállítása a Déri Múzeumban

Debrecen műpátoló közönsége ószinte örömmel fogadta a városunkban először kiállító tehetséges kassai képzőművészeket. Ez érthető, hiszen „inter arma” örülnünk kell annak, hogy az igazi művészetnek képviselői eljuttak Debrecenbe is.

A kiállító művészek sorát Ruttkay Györggyel kell kezdenünk, pompás olajfestményei, de finom tónusú pasztellképei méltán nyerik meg a néző tetszését. Nekünk legjobban „Fenyők” pasztellje tetszett, a kép hívős nyugalmát meleg színekkel adja vissza a festő. Jaszusch Antal fantasztikus színei néhol igen rokonszenvesek. Lombfestési technikájának újszerűségét több képén aknázza ki. A „Lombhullás”, „Őszi erdő” megkapó hatásúak, csupán a „Vörös erdő” előtt állunk tájékozatlanul. Az őstehetség Oravetz Imrénék önarcképe ragadja meg leginkább a szemlélőt. Sajátságos technikája, esetkezelésének primitívége és a felfogás szándékoltan neo-primitív volta igen tetszetős harmóniában hat. Kieselbach Géza merész színei pompás benyomást nyújtanak. Kitűnő lőfestőt ismerünk meg benne, aki a mélybarna állattesten elhelyezett tarka színpoltjaival nagyszerű kapcsolatot létesít a kép szándú háttérével. Jakoby Gyula

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA március 15-én reggel 8 órától március 22-én reggel 8 óráig: „Kossuth”, Piac u. 26. Telefon: 29-56. — „Magyar Korona”, Kálvin tér 15. Telefon: 16-06. — „Arany János”, Csapó u. 66. Telefon: 17-78. — „Hungária”, Vargakert, Szoboszlay u. 4/f. Telefon: 28-25.

Hívsz, viszel...

Ki-kinyúlik néha két kezem
s úgy érzem, hogy hozzád érkezem,

ilyenkor tán te is nyulsz felém
s találkozunk útjaink felén...

Szólunk is, de oly halk a beszéd,
alig halom meg hangod mesztét,

inkább érzem, vagy csak képzelem,
mikor mondom: jöjj, hát jöjj velem!

Indulok, de te tudod, miért
lépésem oly tétova, kiméret,

holdkórosé, ki háztetőn jár,
lehet ilyen, kit a holdsugár

vonz magához és magasba fel
viszi, mintha lent nem volna hely

s mikor végre már a csúcsra ér,
lezuhan és előnti a vér...

ez a sorsom, tudom, semmi más:
hívsz, viszel és vár — a zuhanás.

REGÖS.

— **Dr. Révész Imre püspök a tanítóképzőben.** Dr. Révész Imre püspök megszokta látogatni a főhatósága alá tartozó tanítóképzőket. Ilyen iskolalátogatás volt most két napon keresztül a kollégiumi tanítóképző intézetben. A püspök dr. Papp Ferenc középiskolai felügyelő társaságában hallgatta végig az előadásokat és tett megfigyeléseket.

— **A városi közgyűlést március 27-én tartják meg.** Az eredetileg március 20-ára tervezett városi rendkívüli közgyűlést egy héttel el kellett halasztani, tekintettel a közbejövő egyéb hivatalos eseményekre. A rendkívüli közgyűlés időpontját március 27-re tolták ki. A tárgysorozaton néhány fontosabb és idősebb ügy szerepel.

— **A városi tisztikar tisztelgése dr. Kúlesey Sándor polgármesternek.** Sándor-nap alkalmából a városi tisztviselői kar vezetői Zöld József h. polgármester vezetésével tisztelgő látogatást tettek dr. Kúlesey Sándor polgármesternek és üdvözölték őt névnapján. A polgármester közvetlen szavakkal köszönte meg a figyelmét.

— **Szendrey Sándort melegen ünnepelték névnapján az Ipartestületen.** Az Iparosok vezetői, de maga az Ipartestület tisztikara is testületileg kereste fel Szendrey Sándor alelnököt, akit szívélyesen üdvözölték. A tisztikar nevében Lechner Lajos jegyző tolmácsolta jókívánságaikat.

— **Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyzőt nagyon sok tisztelője és barátja kereste fel** tegnap, hogy névnapján köszöntsék. Kalmár Gyula vezetésével az egyházi tisztikar is megjelent Juhász Nagy Sándor lakásán, tolmácsolták előtte szeretetüket és ragaszkodásukat. Dr. Juhász Nagy Sándor meleg szavakkal mondott köszönetet munkatársainak a kedves megemlékezésért.

— **Ma délután 5 órakor a Kossuth uccai templomban a szokásos szerda délutáni evangélikus összejövetelt megtartják.** Az egyházi vezetősége ezúton is szeretettel hívja az érdeklődőket.

Családi értesítés:

Forstner Mária
(Dunaharaszti)
és
felsőkubini és deménfalvi
ifj. Kubinyi Béla
Hunnia filmgyár könyvelője
(Budapest)
jegyesek.
(Minden külön értesítés nélkül).

— **Sándor-nap a városházán.** A tegnapi Sándor-napon a városházán nagyon sok üdvözlés hangzott el. Nagy Sándor számvevőszéki főtanácsost, Baczoni Sándor tanácsnokot, Balogh Sándor főjegyzőt, Kupinszky Sándor tanácsnokot, Erőss Sándor, dr. Félégházy Sándor tisztí főorvost halmozták el jókívánságokkal, melyekből kijuttott Jeney Sándor árvaszéki ülnöknek is.

— **A pápa a magyar árvízkarosultakért.** XII. Pius pápa nagyobb adományt küldött Rotta Angelo budapesti apostoli nuncius útján a kalocsai főegyházmegye árvízkarosultjainak.

— **A budapesti egyetem** az ifjúság ma negyven esztendeje tüzte ki a keresztet a központi egyetem épületének tantermeiben. Ezzel indult meg a mozgalom, amely a keresztény szellemet az egyetem intézményeiben uralomra juttatta.

— **Bácskában a talajvíz már 360.000 hold földet borított el.** 1700 parasztház omlott össze és 1500 ház sérült meg. Ez a vidék a török időkben még moosaras volt és azóta tették szorgalmas munkával Európa egyik legtermékenyebb területévé. A házak megrongálása miatti kár 12 és fél millió dinár.

— **Schusehniug volt osztrák kancellár** egy kis bajorországi helységben él feleségével Fugger grófnővel együtt rendőri felügyelet alatt.

— **Az olasz királyné hétfőn kihallgatáson fogadta Goremkín szovjet nagykövetet és feleségét.** Első eset volt, hogy az olasz királyné szovjetdiplomátát fogadott.

— **A kistemplomi egyházzés központi bibliaköre** ma, szerdán délután 5 órakor az egyház tanácstermében összejövetelt tart.

— **Hongkongban az utolsó két nap alatt 89 kolerá megbetegedés történt.** Ezzel a megbetegedések száma 240-re emelkedett. A legtöbb eset halálos lefolyású.

— **Tízévi fegyházra ítélték a gyilkos jogszigorlót.** Az alkohol mértéktelen fogyasztása miatt gyilkossá vált Jasinszky István pestszenterzsébeti jogszigorlót, aki ayonlotta György alhadnagyot, a bíróság tízévi fegyházra ítélte.

— **A pénzügyminiszter rendeletet adott ki arról,** hogy a fonó és szövő háziparosok mentesek a forgalmiadóváltás alól.

— **„Erdély” című színes, hangos-filmbemutató a Déri-múzeumban.** A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterium Erdély északi részének a Magyar Szent Koronához történt visszaesetelésével kapcsolatban a visszatért területek tájairól és kulturális értékeiről színes, hangosfilmet készített. Ezt a filmet a Déri-múzeum előadótermében mutatja be március 23-án, vasárnap három előadásban. Az előadások kezdete délelőtt 11 óra, 12 óra 30 perc és délután 6 óra. Az előadások belépődíjmentesek. A díjmentes, számozott ülőhelyre szóló jegyek az Idegenforgalmi Hivatalban (Ferenc József út 26) vehetők át március 20-tól naponta 10 és 14 óra és 16—18 óra között. Az Idegenforgalmi Hivatal ezen díjmentes jegyeket a jelentkezés sorrendjében adja ki. A jegyeket előadás előtt már a Déri-múzeum kapujában ellenőrzik, jegy nélkül még a múzeum épületébe sem léphet be senki. Polgármester,

— **Sándor napját ünnepelték** kedden délelőtt a debreceni törvényszéken és számosan keresték jókívánságaikkal dr. Jeney Sándort, a törvényszék elnökét. Az ügyészség elnökét dr. Mező Sándort és dr. Fövenyessy Sándor törvényszéki tanácselnököt is sok-sok jóbarát, ismerős kereste fel névnapjuk alkalmából.

— **A márka árfolyamát felemelik** az eddigi 14.80-ról 17.80 dinárra április 1-től kezdve a német-jugoszláv megegyezés értelmében a két ország közti kereskedelmi forgalomban.

— **Japánban, Közép-Hokkaida egyik szénbányájában** kedden reggel óriási robbanás történt, mely több mint 200 bányászt elzárt a külvilágtól.

— **Kerékpártolvajlások történtek** tegnap Debrecenben. Gyuró Lajos férfiszabónak és Járó Sándor Kórház uca 1. szám alatti lakosnak lopták el a kerékpárját. A nyomozás megindult.

— **Tolvajt fogott a rendőrség** Tokaji László napszámos személyében, aki Szent Anna uccán lakik. Két kisebb lopást követelt el és társának esomagját is ellopta. Örizetbevették.

— **A címfestőmesterek szakosztálya** Frisch Adolf és Hajdú József ipartestületi ellenőr vezetésével tisztújító közgyűlést tartott, melyen a következőket választották meg: elnök lett Szathmáry András, alelnök Bordás Péter, jegyző Lichtmann Tibor, pénztáros Debreceni Lajos, ellenőrök Frisch Adolf, Held Miklós, széki műhelyellenőr Buray Imre, Heőd Miklós, a tanácsvezető bizottság elnöke Buray Imre, alelnöke ifj. Zelinger Ede, tagok: Klinge Antal, Held Miklós, Bordás Péter. A választmány tagjai: ifj. Zelinger Ede, Buray Imre, Klinge Antal, Frisch Adolf, Held Miklós.

— **A választmány tagjai:** ifj. Zelinger Ede, Buray Imre, Klinge Antal, Frisch Adolf, Held Miklós, az érdekvépviseleti csoportba Buray Imre.

— **A „Ferenc József” keserűvíz** régóta kitűnően bevált háziszor megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hasajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **Névnappmegváltás** címen Uray Sándor lelkész ötven pengőt adott a kistemplomi egyházzés támogatására; ez alapon kéri a konvencionális névnapi gratulációk mellőzését.

— **A Dóci intézet kegyeletos ünnepélyel adózott Március Idusán.** Petőfi Nemzeti dalát Orosz Klára lic. I. o. t. szavalta hatásosan, mely átérzéssel, utána Szabó Emma V. é. tanítónőképzős mondott ünnepi beszédet. Ismertette a márciusi napok történetét és az 1848-as márciusi ifjúság halhatatlan tetteit. Ezután Stehlo Eszter gimn. VIII. o. t. szavalt egy Petőfi verset, kiforrott tudással és finom művészi eszközökkel. Bárdoss, Kossuth toborzóját énekelte a gimnázium énekkara, Horváth Károly tanár vezetésével. Jőjárt Etlka lic. I. o. t. szavalata után közös énekekkel és a Himnusz hangjai mellett ért véget a magasszironalú hazafias ünnepély.

— **Garai tánciskolájában** (Varga u. 42. szám) ma táncvizsga. 20-án táncanfolyam kezdődik.

— **Szeszes italt kedvelő betörők** jártak az elmúlt éjszaka Bányai Lajos Vigkedvű Mihály-uccai vendéglőjében. Jó bort ittak eleget a feltört vendéglőben és elvittek 15 liter pálinkát, likört. A nyomozás megindult közrekerítésükre. Megállapította a rendőrség, hogy a jó borívó betörők a pénztárt is megdézsmálták és elvittek 180 pengőt.

BURGONYA
kis lételekben is kapható.
Uradalmi fajtisza
Gűlbaba és Ella vetőburgonya
kapható
Pósalaky Andrásnál
Pesi-utca 2. szám
Mezőgazdasági Közraktárnak R. T.
telepén.

Horn Rezső halálára

Ennek a nehéz időnek csak átmeneti emberei vagyunk. A boldog múltból igyekezzünk átmenteni valamit a jövőre is... Ezt a küzdelmet szolgált Horn Rezső is, hetven munkás évével, tisztas kereskedői hivatásával, erős hazafias érzületével.

Nap-nap után erős kereskedői érzéssel, igazi szakmai tudással, szorgalmasan rótta le az élet teherfeteleit. Ezzel akart családjának boldogulást, embertársainak megsegítést, hazájának szolgálatot tenni.

Még fiatalabb éveiben ott találtak a kereskedői ifjúság élén, elnöki intelmei, elgondolásai sokszor hoztak üdvös eredményeket a kereskedői egyesületben.

Ott volt a Takarékoság intézményének alapvető éveitől utolsó lehelletig és a kartársi szellemet a közérdeket senki jobban nem ápolta nálánál...

De ott volt a Kereskedői Társulatnál és mindenütt, ahol tenni kellett valamit a közeért, a jövőért. Roppant energiával hirdette, hogy a magyar kereskedelemnek csak szervezettel, igazi szakértelemmel és tudással lehet boldogulni. Ha maradt pihenő ideje, akkor azt aggdó családjának szentelte. Isten megadta, hogy örüljön családjára gyermekei boldogságainak, mert ő tudott örülni minden szépnek és boldognak.

Hetven év nagy idő és mégis eltelt. Nincs már aki a kedves, meghitt barát körben elhessege az aggodalmaskodókat, derűt fakasszon a komolyságok közt és útbajgazítsa a hozzáfordulókat... Nincs már a jó Rezső bácsi...

Március idusán még ott állt betegszobája ablakánál és nézte a márciusi ifjak lelkes felvonulását, szívében újra ifjú érzések keltek birtokra, boldogan emlékezett, újra hitt, remélt...

Ma pedig temetik Horn Rezsőt.
(Dr. vdg.)

— **Sándor-József részt a KIE-ben.** Fiatalemberek vidám csoportja gyűlt egybe hétfőn este a KIE-ben, hogy meghitt baráti körben ünnepelje meg a Sándorok és Józsefek névességét. Az izletes vacsora és a családias jellegű műsor mellett mindenki kellemesen szórakozott. De azokról a barátairól sem feledkeztek meg a fiúk, akik elfozaltak miatt nem vehettek részt ezen az alkalmon. Üdvözölő levelezőlapokon jutatták el az illetékesekhez jókívánságaikat. Sándor és József tagjainak ezúton is jókívánságait küldi a KIE.

— **Besurranó tolvaj járt** Domán Peterné Gyöngyvirág uccai lakásán és elvitte az asztalon lévő arany karikagyűrűt. A nyomozás megindult.

— **Bécs városát az őszig minden zsidónak el kell hagynia.** Jelenleg még 60.000 zsidó él Bécsben, valószínűleg Lublin vidékén jölnének ki számukra lakóhelyet.

— **Érdekes házasság híre** járja be a kunsági tanyavilágot. A 14 esztendő Szabó Marika és a 16 éves ifjú Balogh János, mindketten módos gazdálkodók gyermekei, március 15-én kötötték házasságát szülei beleegyezésével. Az ország legfiatalabb házaspárja a szülőktől kapott jussal a Dunántúlra megy az ott rendez be egy kis mintagazdaságot.

— **A Fazekas Mihály gimnázium** március 15-i ünnepélye lelkes hangulatban folyt le. Az intézet ifjúsága elnekelte a Hísekegyet. Majd Karap Endre V. o. tanuló elszavolta a Nemzeti dalt. Erdő Sándor IV. o. t. Csomorkányi Pál „Március ünnepén” című költeményét adta elő. Az ünnepi beszédet Bige Géza VIII. o. t., az ifjúsági önképzőkör elnök tartotta. Szigeti Ferenc: „Március 15-én” című költeményét szavalta el Gábor Aurél VIII. o. tanuló. Végül az intézet ifjúsága elnekelte a Himnusz. A közönség mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig az ünnepség kitűnő számaikat és a szereplőket tapsviharral tüntette ki.

— **Varsóban a krakkói út egyik házában két fegyveres bandita** megtámadott két bankpénztárost, akiknél 100.000 zloty volt. Dulakodás támadt, de a banktisztviselők kerültek fölénybe s a támadók elmenekültek. Az üldözésekre indult rendőrök az egyiket elfogták, a másikat nem sokkal később lakásán letartóztatták.

Gyászroval

Kovács Vilmosné Léry Juszta MÁV főfelügyelő özvegye, 63. éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön félnyolc órakor lesz a II. oszt. ravatalozó teremből. Lakás: Budapest, Andrássy út 86. Gebauer-cég rendezi.

Honti Horthy Dezső ny. m. kir. donánybevaltó felügyelő, 82. éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 3 órakor lesz a II. A) teremből. Gebauer-cég rendezi.

id. polgár Vezendi Pál földbirtokos, 68. éves korában elhunyt. Temetése pénteken két órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teremből. Lakás: Maróthy György uca 30. Gebauer-cég rendezi.

Báthory Ferenec szül. Tekeres Judit, életének 68. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését: Fehértől vállalat végzi. Özv. Nábrády Jánosné z. Boka Eszter életének 77-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó teremből. Lakás: Nyil uca 22. Temetését: Bartha vállalat végzi, püspöki palota.

Dr. Vargha János

anyakönyvvezető helyettes

38. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teremből, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Werhőczy uca 14. sz. Dankó temetkezési vállalat.

Egréci Pelsőczy Péter

ny. ref. tanító 48. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután félöt órakor lesz a Köztemető II. B) ravatalozó teremből ref. szertartással. Lakás: Rigó uca 23. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Vajda Dániel

ny. MÁV főmozdonyvezető, 53. éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félöt órakor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó teremből, ref. szertartással. Lakás: Szoboszlói út 10. Pusztai temetkezési intézet.

— Egy japánbarát kínai tisztviselőt Sanghajban agyonlőttek. A tettesek elmenekültek.

— Felakasztotta magát Oláh Imre 45 éves hajdúböszörményi lakos és mire észrevették, meghalt. Öngyilkosságának oka életműködés.

SPORT

Vasárnap a WSC-vel játszik a DVSC Magyar Kupa mérkőzést. A magyar labdarúgás II. reprezentáns játékosai Belgrádban Jugoszlávia csapatával vesz fel a küzdelmet vasárnap. Ebből kifolyólag az NB küzdelmei elmaradnak, helyettük a csapatok barátságos Magyar Kupa mérkőzéseket játszanak. A DVSC így a WSC-vel kerül össze az újonnan feltámasztott Magyar Kupa küzdelmek során.

A DVSC tegnap kondlédőzéssel készült a vasárnapi mérkőzésre. A Wekerle-telepi SC jóképességű budapesti amatőr csapat, amelyet a nagycsapatok elleni edzőtársaságból már ismer a futballközönség. A tegnapi edzésen egyébként több új játékost próbált ki a vezetőség. Ezek némelyike megfelelt és vasárnap esetleg helyet kapnak a csapatban. Biztosan bekerül a csapatba vasárnap Gere és Zsidik.

— Genealogia nemesi és őskutató iroda, Debrecen, Mikló uca 4. szám, I. emelet 4. — Vállal nemességi címer, előnév s állampolgársági és őskutató; kamarási és egyéb ősfák összeállítását stb. — (Az irodahelyiség előbb a Svetits-palotában volt).

A DVSC—WSC előmérkőzése a debreceni fémiparnak és a hajdúböszörményi ref. gimnáziumnak találkozására a Szent László-kupa mérkőzések keretében. Elmondhatjuk tehát, hogy vasárnap „kupák-napja” lesz Debrecenben.

A perces mérkőzésről megállapították a jelen voltak, hogy igen kemény, nagyramú mérkőzés volt, amelyen a fiatal jóképességű perces csapat teljesen egyenrangú ellenfele volt a DVSC csapatának. A DVSC-nek győznie kellett volna, a győzelem elmaradásának oka a csatársor gyengébb teljesítményében keresendő.

A DEAC asztali teniszeseinek nagy sikere az országos bajnokságokon. — Március 14, 15. és 16-án rendezték Salgótarjánban Magyarország 1941 évi vidéki asztali teniszbajnokságát. A verseny ünnepélyes keretek között, a város előkelőségeinek és a szövetség új vezetőinek jelenlétében zajlott le. A soha nem tapasztalt nagyszámú indulógárdában tizennyolc egyesület százötven versenyzővel indult, ezuttal először üdvözölhettek örömmel kolozsvári, erdélyi versenyzőket, akik igen nagy nyereségei a magyar asztali teniszsportnak. A versenyen váratlanul kiválóan szerepelt a DEAC asztali teniszcsapata. — Városunk képviseletében a harmadik helyet sikerült elfoglalnia. Barabás Miklós a diósgyőri Farkassal megnyerte az I. o. férfipáros és ezzel a kitűzött tiszteletdíjat, egy gyönyörű turul-madarat. Az ifjúsági bajnokságban Németh József II. o. férfipárosban a Németh—Gyöngyösi Tibor páros ért el szép helyezést. Gyöngyösi és Miklós további sikereket értek el a II. o. férfi egyesben és az ifjúságban. Az ifjúsági csapatbajnokságot a kolozsváriak nyerték 5:4 arányban a debreceniekkel szemben. Az egyetemisták e szép eredményei minden dícséretnél szebben beszélnek, annál sajnálatosabb azonban, hogy városunk képviselőiként beharangozott egyes DTE-versenyző egy szerűen el sem indultak a magyar vidéki asztali teniszeseinek e nagyszerű erőpróbáján.

A DVSC birkozócsapata 5:2-re kikapott a Törökvez csapatától a vasárnap megindult birkozócsapatbajnokságon.

A MOTESZ vasárnap tartotta országos közgyűlését, amelyen a tisztújítás mezejével Debrecenből tiszteletbeli elnökségi tagnak Fux Antal, kerületi titkárnak pedig Schmidt Gyulát választották meg.

Három debreceni tornász a németek elleni magyar válogatottban. Vasárnap ismét válogató verseny volt Budapesten ezt Pataki nyerte, háromtizeddel előzve meg Tóthot (DTE). Szabó hetedik, Mogyoróssy nyolcadik, Klencs valamennyi DTE kilencedik, Hajdú (DEAC) tizedik helyezést ért el. Az eredmények összevitte után Tóth DTE lett az első, hetedik Szabó (DTE), nyolcadik pedig Hajdú (DEAC). Ez a három tornász kapott helyet a válogatott csapatban. Schmidt Gyula testnevelési tanár versenyzőként vesz részt a versenyen. A debreceni tornászok 27-én indulnak.

A keleti alszövetség, felsőtlizal kerületi eredmények: DVSC II.—CSSE 10:0. NyVSC—DMTE 2:1. DEAC—Nagykállói SE 1:1. P. MÁV—Bihari Turul 4:2.

8:6 arányban győztek a nagyváradiak ellen, a debreceni ökölvívők. Darai, Vécsi, Eperjesi és Kiss szereztek a debreceni pontokat, a nagyváradiak közül Dénes, Bodó és Gál győzött.

DMTE—Attila FC 8:2 (2:1). Góllövők Eperjesi 4, Vince, Báthory, Fohn és Kovács, illetve Horváth és Magyar.

A Debreceni Vasutas Sport Club tisztújító közgyűlést folyó hó 23-án vasárnap délelőtt 10 órakor a MÁV műhely Egyetértés dísztermében tartja meg, amelyre tagjait meghívja az elnökség.

A DTE birkozó szakosztálya ma este félnyolc órakor tartja alakuló közgyűlést, melyre a birkozni óhajtokat tisztelettel meghívja az Elnökség.

Szombaton délután rendezi meg a DTE Debrecen város női egyéni bajnokságát. A versenyen igen erős küzdelemre van kilátás. A DEAC és DTE tornász bajnoknól teljes számmal indulnak.

Nyílt tór

Derecskén Mező Tamásné vegyeskereskedését megvettem. A hitelezői három napon belül követeléseikkel jelentkezzenek.

Tamás József, Derecske, Bercsényi uca 1204. sz.

Közgazdaság

10 millió pengővel emeli alaptőkéjét a Salgó

A Salgó-Tarján Kőszénbánya Részvénytársulat igazgatósága március 8-i ülésében megállapította az 1940 évi zár számadásokat és elhatározta, hogy a március 22-ére egybehívandó rendes évi közgyűlésnek osztalékul részvényenként 1.75 pengőt, összesen 1.592.500 P kifizetését fogja indítványozni. Elhatározta továbbá az igazgatóság hogy a rendes közgyűlésnek indítványt tesz a társulat alaptőkéjének 364.000 darab 30 pengős névértékű bemitatára szülő új részvény kibocsátása által 27.300.000 pengőről 38.220.000 pengőre való felcselelése iránt. Az összes új részvények a régi részvényeseknek ajánltnak fogadják oly módon, hogy 5 darab régi részvény után 2 darab új részvény vehető át. A legutolsó alaptőkeemelés, illetve az aránymerleg felállítására óta a Salgó-Tarján Kőszénbánya Részvénytársulatnak minden üzletága nagy fejlődést mutat. Ezen utolsó tizenhat év alatt a társulat és a tulajdonát képező szénbánya vállalatok évi termelése több mint 20 millió métermázsával emelkedett, a múlt évben felülmulta a 38.200.000 métermázsát és így az ország széntermelésében több mint egyharmaddal vesz részt. A Salgó múlt évi széntermelése a három év előtti 8 millió métermázsával haladja meg. Ugyancsak 1925 óta áramtermelése megötszöröződött, el érvény az évi 180 millió hasznos kwó termelést.

A hazai szénbányászatra és iparra az ország megnagyobbodása következtében újabb rendkívül nagy feladatok várnak. A termelés emelkedésének ütemét biztosítani és fokozni kell és ehhez igénybe kell venni a műszaki tudomány minden korszerű eszközeit, tovább kell fejleszteni a munkásjelölti intézményeket. Ebből a feladatok a Salgó-Tarján Kőszénbánya Részvénytársulat továbbra is kiakarja venni részét és ezért alaptőkeemeléssel lép részvényesek elé, biztosítván magának a tranzakció sikere érdekében a Pesti magyar kereskedelmi bank közreműködését.

Érdekes számok a Hangya forgalmának imponáns emelkedéséről

A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelent Budapestről, hogy a Hangya központ előreláthatóan április harmadikán tartja közgyűlését. Hír szerint a Hangya 1940 évi forgalmi adatai az intézmény továbbfejlődését bizonyítják. A fogyasztási ágazatban a központ áruforgalma 162 millió pengő volt, szemben az 1939 évi 127 millió pengős forgalommal. A munkanapokra eső átlagos napiforgalom a központban 1939-ben 425.000 pengő volt, ezzel szemben 1940. évben 541.000 pengő volt, ami 27.31 százalékos emelkedésnek felel meg. Ezek a számok bizonyítják, hogy a magyar fogyasztóközönség áruszükségletének beszerzésénél évről-évre növekvő mértékben veszi igénybe a szövetkezeteket és emellett egyre szaporodnak azok a közérdekű feladatok is, amelyeknek a megoldását a hatóságok a Hangyától várják. Az értékesítési üzletágak forgalma közel 92 millió pengőre rugott. Mindebből látható, hogy a szövetkezet központja az egyre fokozódó utánpótlási és szállítási nehézségek között is kitűnően látja el feladatát.

Mi újság a budapesti élelmiszer nagyvásártelepen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint március 7-től—13-ig vasúton 249 vagon, továbbá 160 tehergépkocsi és 335 lófogató kocsi érkezett vegyes élelmiszerekkel, valamint 763 ketrec élőbaromfi, 290 mázsa vágott baromfi és 1490 láda tojás. Az élőbaromfi és tojásfelhozatal emelkedett, a vágott baromfi felhozatala csökkent. Az élőbaromfi piacon az árak tovább szilárdultak, a vágottbaromfi piacon a szilárdulás nagyon erős. A tojáspiac árai a nagy kereslet folytán szilárdan tartottak voltak. A földész és főzelékpiacra az árak nagyjában változatlanok, kivéve a melegágyi sósakát, mely 60—120 fillérrel olcsóbbodott kilónként, míg a paraj ára a hidegebbre fordult időjárás miatt 35 fillérrel emelkedett. A gyümölcspiacon közepes forgalom mellett az árak általában nem változtak. A közönséges alma ára 20 fillérrel, a sárgabélű narancs ára pedig 4 fillérrel emelkedett kilónként.

Állatvásár. Felhajtás szarvasmarhából 850, eladásra került 551, lóból 280, eladásra került 104. Az irányzat lanyhuló. Árak: kiváló jöminőségű szarvasmarha 56—80, közepes 41—56, silány minőségű 33—44, jöminőségű 80—130, növendékmarha 48—68, tüdő, ökör 75—90, fejleszthető 340—580, vágó ló 57—148, silány igazító 25—200, közepes 200—300, jó 370—580.

MEGHÍVÓ

A Gebauer Károly fémárú első hazai érc-fakoporsó és gyászkoocsigár részvénytársaság 1941 évi március hó 27-én délután félöt órakor a gyártelep irodahelyiségében (Híd uca 10.) tartandó XXX. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megalakulása. 2. Az 1940 évi számadások, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése és ezek feletti határozat hozatala. 3. Nyugdíj megállapítás és felügyelőbizottsági tagok díjazásának megállapítása. 4. Esetleges indítványok.

A részvényesek, akik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a lejárt szelvényekkel együtt legalább három nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letéti elismervény ellenében letenni. (Alapszabályok 15. paragrafus).

Mérleg számla. Vagyon: Pénztár 2.936.73 P. Felszerelés: 4.181.22 P. Ingatlan: 26.000 P. Cselekvő váltók: 500 P. Árú: 14.984.35 P. Adósk: 22.088.43 P. Összesen: 70.690.78 P.

Teher: Részvénytöke: 30.000 P. Tőke tartalék: 1.500 P. Tisztviselői és munkásjelölti nyugdíjalap 500 P. Hitelezők: 36.454.55 P. Atmeneti tétel: 300 P. Nyereség áthozat 1939 évről: 446.10 P. Folyó évi nyereség: 1.490.13 P. Összesen: 70.690.78 P.

Debrecen, 1940 december hó 31.

Az igazgatóság.

Eredmény számla. Veszteség: Tisztí fizetések: 7.642.— P. Kamat: 2.563.32 P. Adó: 2.738.59 P. Munkabérek: 24.429.70 P. Üzleti és üzemi költségek: 16.917.09 P. Leírás ingatlanból: 400 P. 1940 évi nyereség: 1.490.13 P. Összesen 56.180.83 pengő.

Nyereség: Árúszámlán: 55.540.72 P. Lakbér: 640.11 P. Összesen: 56.180.83 P. Debrecen, 1940 december 31.

Az igazgatóság.

Tisztelt közgyűlés! A Gebauer Károly fémárú, első hazai érc-fakoporsó és gyászkoocsigár részvénytársaság által az 1940 évről összeállított számadásokat megvizsgáltuk és azokat a részvénytársaság üzleti könyveivel összehasonlítva és ellenőrizve megállapítottuk, hogy a számadások a kereskedelmi törvény és az alapszabályoknak megfelelően vannak összeállítva. Kérjük a felmentvény megadását, úgy az igazgatóságnak, mint részünkre. — Debrecen, 1941 évi március hó 1. A felügyelőbizottság.

Városi hirdetések

Kivonat versenytárgyalási hirdetmény. I. A 327. sz. Püspökladány—bal-mazujvárosi th. út 25+600—28+100 km. szakaszának kiépítéséhez; II. A Kishegyesi th. út 7+074—8+408 km. szakaszának kiépítéséhez; III. A hosszúpályi út 5+263—13+067 km. szakaszának áthengerezéséhez; IV. Debrecen sz. kir. város makadám útjainak fenntartásához szükséges kőanyagok szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdetnek. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítva vannak. Ajánlatokat 1941 évi április hó 10. napján délelőtt 10 óráig kell benyújtani Debrecen sz. kir. város iktatóhivatalába (város-háza, földszint). A részletes versenytárgyalási feltételek, illetve az ahhoz szükséges úrlapok 1 pengő lefizetése ellenében a város műszaki ügyosztályának iktató hivatalában (Csapó uca 33. —35. szám, II. emelet 12. szoba) szerezhetők be. — Polgármester.

Versenytárgyalási hirdetmény. ad. 53,880—1940 IV. — Debrecen sz. kir. város által a Léti úton építendő egy tantermes tanítói lakásos és melléképülettel ellátott új állami, elemi népiskola építésével kapcsolatos I. Föld, kém. elh. szig. burkolt stb. II. ács. III. bádigos. IV. tetőfedő. V. asztalos. VI. lakatos. VII. mázó. VIII. üveges. IX. vászonredőny. X. kályhás. XI. kűtfűrészi. XII. szobafestési. XIII. berendezési munkák vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetnek. Az építkezés költségei biztosítva vannak. A köz-

ismert anyagbeszerzési nehézségekre tekintettel a város fenntartja magának a jogot, hogy a munkák odaítélését és vállalatbaadását mellőzheti. Az előírt, okmánybélyeggel ellátott, szabályszerűen kiállított s összefűzött, sajátkezűleg aláírt és a hátlapon cégzőveges pecsétrel ellátott ajánlat: „Ajánlat a Létai úton építendő egy tantermes, tanítói lakásos, melléképíttelt ellátott új állami elemi iskola építésével kapcsolatos munkákra” felirattal, pecsétrel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlat 1941 évi április hó harmadikán, esütörtökön délelőtt 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatóhivatalába nyújtandó be, vagy oly időben adandó postára, hogy a jelzett határidőig az ajánlat az iktató hivatalhoz beérkezzen. A beérkezett ajánlatok ugyanazon napon délelőtt 11 órakor

nyilvánosan bontatnak fel a városháza kitanácsstermben, amely eljárásról az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek. A jelen kivonatos versenytárgyalási hírdetményt ki-egészítő részletes versenytárgyalási hírdetmény, valamint az ajánlati és költségvetési úrlapok a kifiz. munkákra vonatkozólag a műszaki ügyosztálynál, (Csapó uca 35. II. em. 12. sz.) kisépárosok által díjmentesen beszerezhetők. A tervek megtekinthetők és felvilágosítás nyerhető a műszaki ügyosztály 5. sz. hivatali helyiségében. — Polgármester.

Hírdetmény. Értesítem az érdeklődőket, hogy folyó hó 21-én, délelőtt 10 órakor a banki erdőhivatalnál tárolt 1800 darab kéve tengeriszár nyilvános árverésen el fog adatni. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Vidéki túsára partner-
nőt keresek. Leveléket
a kiadóba „Opel” jel-
igére. 1891

ALKALMAZAST nyer férfi

Kertész felvétetik. Szé-
chenyi u. 21. 1903

Hesszabb bizonyítvány-
nyal rendelkező 40—50
éves feltétlen megbíz-
ható ember kocsisnak
felvétetik. Baltazár De-
zso u. 20. 1899

Fodrászsegéd, jómun-
kás, azonnal beléphet.
Boór, Pavillon lakta-
nya. 1895

Fejőstehenész kome-
ncióra felvétetik. Péter-
fia uca 29. Kereszt-
épület. 1894

Gépezskovácot keres
április 1-re Stern Samu,
Téglás, Szarhegy-lanya.
1892

Rendelt és konfekció
szabóság nadrag, mel-
lény munkát keres. Be-
dolgozó, Dobó u. 25.
1888

Fűszerüzletben ügyes
fiú tálalónak felvéte-
lik. Madar fűszerüzlet,
Boeckai tér 1. 1884

ALKALMAZAST keres férfi

Hűlgyfodrász férfi, a
férfit is érti, azonnal
állást keres. Hajó u. 22.
1911

ALKALMAZAST nyer nő

Kiszolgálónő, jómegje-
lenésű, azonnal belép-
het. Boeckai étkező,
Halvan u. 6. sz. 1919

Férfi fehérművivarró-
nőt felvesz Neuwirth,
Kossuth u. 31. 1906

Tanulóélemt felveszek,
komoly, megbízható, 20
évtől 25-ig. Cím a ki-
adóban „Remény” jel-
igére. 1822

HÁZTARTASI ALKALMAZOTT

Bejárónőt azonnalra
felveszek. Vörösmarty
uca 19. 1904

Bejárónő reggeli órák-
ra felvétetik. Széchenyi
uca 6. Emelet. 1902

Bejárónőt azonnalra
felveszek. Fischer De-
zso, Széchenyi uca 31.
1897

AJÁNLAT

Tímároknak eszterhór-
dót felelősséggel mérsé-
kelt áron készít Varga,
Halvan 68 146 3. 25.

Már 10 pengőért kaphat
drapériás függönyt,
csipkészővet maradókat
360 szélesben Rozman-
nénál, Rothermere u.
36. Keresztépület.
1687 3. 19.

Új és használt varró-
gépek, kerékpárok, al-
katrészek, minden gép-
hez javítások jótállás-
sal, vétel, csere. Eisen-
berger, Csapó u. 101.
825 4. 5.

Aranyat, ezüstöt, bril-
liánsat legmagasabb ár-
ban bevált Pollák End-
re ékszerész, Halvan u.
2. szám. 1815 4. 18.

Nagyon szép gyümölcs-
fák megérkeztek, min-
den fajból kapható. —
Kályni tér 9. 1907

Villanykörtecsere 20
fillér, gyermekkoscsit,
jégszekrényt megve-
szünk. Rádió, gramo-
fon legolcsóbban Va-
gyonmentő, Hunyadi u.
22. 1814 4. 18.

Megérkeztek Ungváry
József ceglédi faiskolá-
jából a gyümölcsfák.
Magastörzsű köszméte
nagy választékban. —
Kaphatók: Garai u. 5.
szám és Bethlen 14. sz.
1774 3. 24.

Legolcsóbban fest, tiszt-
ít Weisz, Arany János
uca 29. Egy férfiruha-
tisztítás, vasalás 4 P.
1240 vv.

Legmagasabb árban ve-
szek aranyat, ezüstöt,
fogaranyat. Altmann
Sándor aranyműves, —
Piac uca 87. 635 3. 31.

Fűzőt, haskötőt jutá-
nyosan készít, keztű-
ket javít Kiss Béláné,
Kossuth u. 59.
173 4. 14.

Hűlgyek figyelmebe!
Tartós Dauert, víz-, vas-
ondóitást készítesse
Kerékyártó fodrásznál,
Püspöki palota, Déri-
sarak. 149 3. 25.

Asztalosnál keményfa-
háló nagy választék-
ban vásárlás nélkül is
megtekinthetők. Halvan
uca 39. 321 3. 31.

Mielőtt kabátot, ruha-
szükségletét megvarrat-
ná, forduljon bizalom-
mal Futó Juliskához,
ahol olcsón szép kiví-
telben a legújabb divat
szerint készítenek. Pé-
terfia 37. Varrni, szab-
ni tanítok. 636 3. 31.

Parkettázást

(lerakást, karbantar-
tást, javítást) és egyéb
padló burkolást felelő-
ség mellett vállal

26-18 | JOST FERENC

okl. építész mérnök
építőmester, Nádor u. 4

Kosztümjét, kabátját
megrendelésre szolid
árban, Újjalakítás 16
pengőre. „Margónál”,
Bethlen 29. 1725 3. 20.

Elismerten szép férfi-
ruhák Czinege István
uridívat szabónál ké-
szülnek. Arany János
17. 1401 4. 12

20—27 Gáspár Géza tü-
zifa és szénraktárának
telefonszáma. — Cím:
Híd uca 14. 820 4. 5.

Tükörgyártás, üvegcsi-
szolás, foncsorozások,
autóüvegezesek, Sipko-
vits Béla, Nagyvárad u.
15. sz. telefon: 22-96.
1611 4. 15.

Gépműzést olcsón és
szépen vállalok, hához
is megyek. Hatvan u.
24. sz. 1613 3. 31.

Poloskairtás, ciángázal
lakások vizsgálatát fe-
lelősséggel vállal, Kiss
Zoltán, Kigyó uca 5 sz.
1612 4. 15

KERESLET

Brilliant vesztünk. —
Arany, ezüst beváltás,
óra-, ékszerjavítás, Sze-
keres és Vági ékszerész,
Bádogos u. 4. 784 4. 15

TELJES ELLÁTÁS

Úri zsidó családnál kü-
lönözöbás teljes ellátást
keresek magam és kis-
leányom részére. Aján-
latokat „Gyermekgon-
dozással együtt” jel-
igére. 1893

ELELMISZER ITAL

Sándor, József, Benedek
Isten áldja meg Önöket,
és sokáig éljenek, bort
a MEGÁ-ból vegyenek.
Csapó uca 39. telefon
19-77. sz. 1608

HANGSZER

Bécsben képzett zong-
orahangoló olcsón lel-
kiismeretes munkát vé-
gez. Ebenstein Márton,
Csokonai uca 17. sz.
Telefon: 30-89.
462 4. 4.

Tangóharmónika, 80
bűgös, regiszterváltós
jó állapotban eladó. —
Megtekinthető Szekeres
órák, Bádogos u. 4. 1829

RÁDIO

Rádiót tökéletesen ja-
vít, alakít és modernizál
olcsón, gyorsan és fele-
lősséggel Szabó Lajos
műszerész, Csapó uca
86. szám. Telefon: 32—
54. 794 4. 4.

Egy 2+1 használt rá-
dió olcsón eladó. Ho-
mok u. 141. 1905

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők,
kombinált szobák,
konyhaberendezések Sa-
lomon bútörüzletben.
Jó minőség, előnyös
árak. Hunyadi u. 2. sz.
alatt. 534 3. 25

Palisander ebédlőszek-
rények eladók. Magoss
György tér 11. szám.
8—11-ig. 1786

AUTÓ MOTOR KEREKPAR

Eladó A. J. S. 750 köb-
centiméteres 5.5 HP-s
oldalkocsis motorkerék-
pár. Cím a kiadóban.
1747 vv.

Kötő állapotban lévő
lengőtengelyes Opel
Kadett alkalmi áron el-
adó. Megtekinthető Szé-
chenyi u. 24. sz. 1914

TÜZELŐ ANYAGOK

Száraz bűk, varga,
akáca aprítva, szén
Kondri, Salgó olcsó ár-
ban már 50 kilót ház-
hoz szállítok. Timár u.
11. Telefon 30—68.
1843

Akác szőlőkaró meg-
korlátolt mennyiségben,
akácforgács 100 kg 3
pengőért kapható. Ti-
már u. 11. telefon 30
—68. 1844

ÜZLET MŰHELY RAKTARHELYISEG

Központban nagy üzlet-
helyiség (esetleg meg-
osztva), — úgyszintén
kocsma átadó Pestinél,
Kistemplomköz. 1917

Üzlethelyiség forgalmas
helyen kiadó. Nagy asz-
tal eladó. Kassai út 2.
1887

KIADÓ LAKAS egy szobás

Egy szoba kicsi elősz-
obával kiadó. Megtekin-
thető délelőtt Meszera
uca 7. 1910

Egy szoba, konyha mű-
helyrel, vagy anélkül
Csapó 41. kiadó. Érte-
kezhetni házmesternél.
1901

KIADÓ LAKAS két szobás

Komfortos 2 szoba,
hallos lakás november
1-ig, bútorral v. anél-
kül április 1-re kiadó.
Csapó u. 18. Félémelet
1. 1912

Különbejárattú központi
fűtésű 2 szoba üresen
rendelődik, irodának is
kiadó. Telefon: 19—87.
1889

KIADÓ LAKAS háromszobás

Háromszobás ház, ölszáz
szülő gyümölcsösrel sá-
randi állomásnál negy-
venért azonnal kiadó.
Teleki uca 76. Kele-
men. 1890

3 szobás, fürdőszobás
lakás április 1-től havi
80 pengőért kiadó. Meg-
tekinthető hétköznapo-
kon délelőtt 10—2 óra
között. Magoss György
tér 25. 1768 vv.

KIADÓ LAKAS nagy

Kiadó azonnal a Ferenc
József út 22—24. sz. a.
1941 május hó elsejére
I. emeleti 5 szobás, hal-
los, teljes komfortos lak-
ás központi fűtéssel.
Értekezni a lakásra
Debreceni Első Takar-
ékpénztárban. 7+

LAKÁST KERES

Vénkert, Ujkert, Sesta-
kert részekben 2 szobás
lakást mellékkeliségek
kal április vagy május
1-re keresek pontos í-
zetéssel. Értesítést í-
stván malom portásához
kérem. 1827

Egy vagy kétszobás lak-
ást keresek „Fixes”
jeligére a kiadóba. 1920

BÚTOROZOTT SZOBA

Kapualatti bejárattú kü-
lön előszobás elegáns
uccai bútorozott szoba
rövid időre is kiadó. —
József kir. herceg u. 28.
1916

Légfűtéses különbejá-
ratú szép bútorozott
szoba április 1-re ki-
adó. Svetlis palota, Bar-
tos. 1908

Különbejárattú uccai
bútorozott szoba elő-
szobával kiadó Nyil uca
101. szám alatt. Meg-
tekinthető délután 2—
4-ig. 1896

VEGYES

Grafológusnő bárkinek
kézirásából biztos ana-
lizist nyújt. Fogad Szé-
chenyi u. 43. 1802

INGÓSÁG VÉTEL

Keresünk

azonnali megvételre be-
tegtelőkocsikat, régi bú-
torokat, zenélő verketek
rég ékszerket. Magas
árat fizetünk perzsa, v.
gyapjúszőnyegekért. In-
góságkövetítő, ref. püs-
pöki palota. 1131 vv.
Ócska téglát, cserpeket
keresek. Cím a kiadó-
hivatal pénztárában. 1915

INGÓSÁG ELADÁS

Eladó női ruhák, zsor-
szetkabátok, kosztümök
és tavaszi kabátok. —
Megtekinthető délután
2—4-ig Nyomatló uca
15. 1853

Masszív, modern ebédlő
és egy férfi garnitúra
privátan eladó. Szent
Anna 5. sz. fsz. bal.
1918

Elköltözés végett kifő-
zési asztalparhelt, há-
lók, ebédlők eladók. —
Kossuth 49. Kereszt-
épület. 1883

Páncélszekrény, kétaj-
tós, eladó. Kossuth u.
15. 1423

GAZD. ESZKÖZÖK

100 tojásos keltetőgép
eladó. Bethlen u. 45.
1909

Eladó egy nagy 6 fő-
erős garnitúra gőz-
eséplőgép. Deák Imre,
Vámospécs 514. szám.
1886

GAZD. TERMÉNYEK

Sárgarépa, kalarábé,
egészséges, nyulaknak,
más állatoknak igen ol-
csón állandóan kapható
Arany János 54. 1867

Lucerna van eladó. —
Baltazár Dezsó u. 20.
1899

Eladó tavaszi búza és
bűkköny. Rákóczi uca
15. 1898

ELADÓ HÁZ

Eladó négyszobás, kom-
fortos úri lakás nagy
udvarral, istállóval a
város közepén. —
Értekezni Deák Ferenc
uca 7. 155 vv.

Csapó uca 24. számú
bérház eladó. Értekez-
heani dr Böszörményi
Béla ügyvéd, Piac uca
70. sz. 1830

Jókai uca 9. C. számú
családi ház, ötszobás
lakással, nagy udvarral.
Tulajdonos címe a ki-
adóban. 2+

Csinos, jókarban lévő
családi ház sürgősen
eladó. Varga u. 40. sz.
1900

Hajdúszoboszió, Rákó-
czi út 88. számú 515
négyyszöglet 2 szobás
lakóházzal, eseléd-
házzal, majdnem telek-
áron eladó. Fátelnek,
ipartelepnek, vagy épít-
kezésre igen alkalmas.
Hatalmas ucafront, asz-
faltos járda, főútvonal.
Tulajdonos Budapes-
ten, megbízott e lap ki-
adóhivatalában. 1885

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi uca 85. sz.
telek, úgy egy darab-
ban, mint parcellákban
is megvehető. Felvilá-
gosítás a kiadóban 4+

Külsővásártér 15. sz.
826.60 négyyszöglet
telek két lakással, nagy
raktárakkal eladó. Cím
a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. és a
Dóczy József uccára
néző három telek igen
előnyös feltételek mel-
lett. Tulajdonos címe
megtudható a kiadó-
ban. 5+

Olesó házhelyek a Po-
roszlay úton és az Er-
dősoron. Érdeklődők
forduljanak a Debre-
ceni Működőházhoz. —
Fürdő uca 2. sz. 240

ELADÓ FÖLD

Kilenc hold prima fe-
kete föld kabai határ-
ban olcsón tladó. Ba-
lázs, Rákosi Jenő uca
5. 1872

Eladó Szepesen 2 1/2
hold föld, Diófa uca
34. számú ház. Bethlen
uca 65. 1913

Szerkesztésért felelős:

PALFI JÓZSEF

Kiadásért felelős:

IFJ. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja a

TISZTANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RESZVÉNYTÁRSASÁG

Felolós nyomdavezető:

SZIGETHY KÁROLY.